

ARCHEOLOGICKÁ ZBIERKA ZO ŽELIEZOVIEC IV.

MAGDA PICHLEROVÁ - KATARÍNA TOMČÍKOVÁ

Pri spracovaní archeologického fondu želiezovskej zbierky venujeme v jej štvrtom počasí pozornosť nálezom zo Sikenice, okr. Levice (obr. 1). Odtiaľto získané keramické fragmenty a niekoľko nádob sú popri nálezoch zo Želiezoviec najpočetnejšie zastúpené a v rámci zbierky významovo dôležitejšie, pretože k nim poznáme polohy a nálezové okolnosti. Jeden nálezový celok je z lokality Veľký Pesek (prv Nagy Peszek) poloha Agátov dvor, pôvodne Agathenhof, Ágota či Agota major, niekedy v literatúre citované aj ako Akátov alebo Agátový dvor. Druhou lokalitou je Trhyňa (prv Tergenye), poloha Hosszuláz.¹ Prezentovaný súbor nálezov zo Sikenice - Agátov dvor dnes poskytuje okrem dokladov pravekého osídlenia naviac pohľad k poznaniu vývoja archeologického bádania na Slovensku po prvej svetovej vojne a poznatky k prvému riešeniu problematiky vnútornnej periodizácie mladšej doby kamennnej v severnej časti Karpatskej kotliny.

Obr. 1. Želiezovská zbierka. Mapa náleziska - Sikenica, okr. Levice

Obr. 2. Želiezovská zbierka.
Univ. prof. Dr. Herbert Mitscha-Märheim (1900-1976)

Obr. 3. Želiezovská zbierka.
Univ. prof. Dr. Richard Pittioni (1906-1985)¹⁰

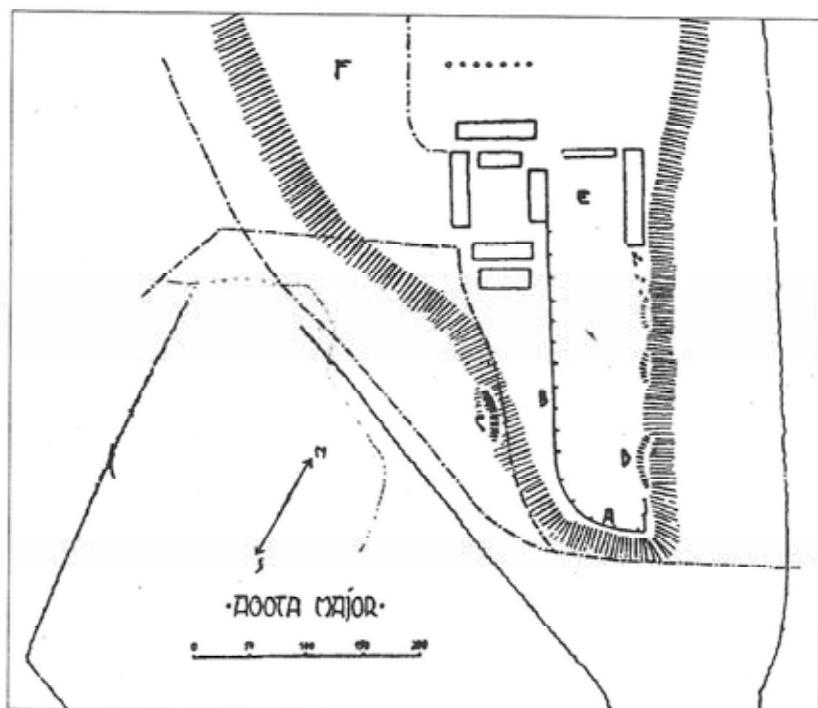
Úvodom niekoľko slov: v dejinách získavania archeologických nálezov v prvom de-safrčí existencie ČSR sa na Slovensku nerobili archeologické výskumy. Pôsobil tu ako jediný školený archeológ J. Eisner, ktorý v tom čase učil na gymnáziu v Bratislave a po-pritom sa venoval katalogizácii pamiatok rozptýlených po múzeach ako podkladovému materiálu na vytvorenie základného periodizačného systému slovenského praveku (1933). Až po roku 1924, vznikom Slovenského vlastivedného múzea v Bratislave, v súvislosti s budovaním jeho Archeologického odboru sa J. Eisner začal aktívne venovať aj terénny-m výkopom (Pichlerová, 1995, 1-2). V tom období E. Coudenhoveová ako iniciatívna zbe-rateľka archeologických pamiatok, o čom svedčí jej rozsiahla zbierka budovaná zbermi, rešpektovala už vtedy sa presadzujúce zásady odbornosti metodiky terénného výskumu a jeho spracovania v protiklade k nevedeckosti amatérskych výkopov, ktoré v minulom sto-ročí boli na Slovensku jedinou formou získavania pamiatok, pokiaľ ich nerobili maďarskí archeológovia.² Jej vzťah k pamiatkam pod zemou a azda i archeologická zvedavosť ju priviedli k myšlienke získavať pamiatky výskumom na vlastné náklady. K tomuto si vy-brala priestor na svojom majeri - Agátov dvor. K realizácii výskumu, nakoľko ako sme už spomenuli, na Slovensku neboli archeológ-výskumník, si prizvala Herberta Mitschu-Mär-heima z Viedne (obr. 2).

Archeologický výskum v *Sikenici - poloha Agátov dvor* v roku 1924 je prvým odborne robeným výskumom na Pohroní a druhým na Slovenku vôbec po prvej svetovej vojne.³ V rámci metodiky terénného výskumu zvolil H. Mitscha-Märheim vtedy bežný sondážny od-kryv, ktorým získal nálezy z kultúrnych vrstiev. Časť plochy preskúmal viacerými sondami;

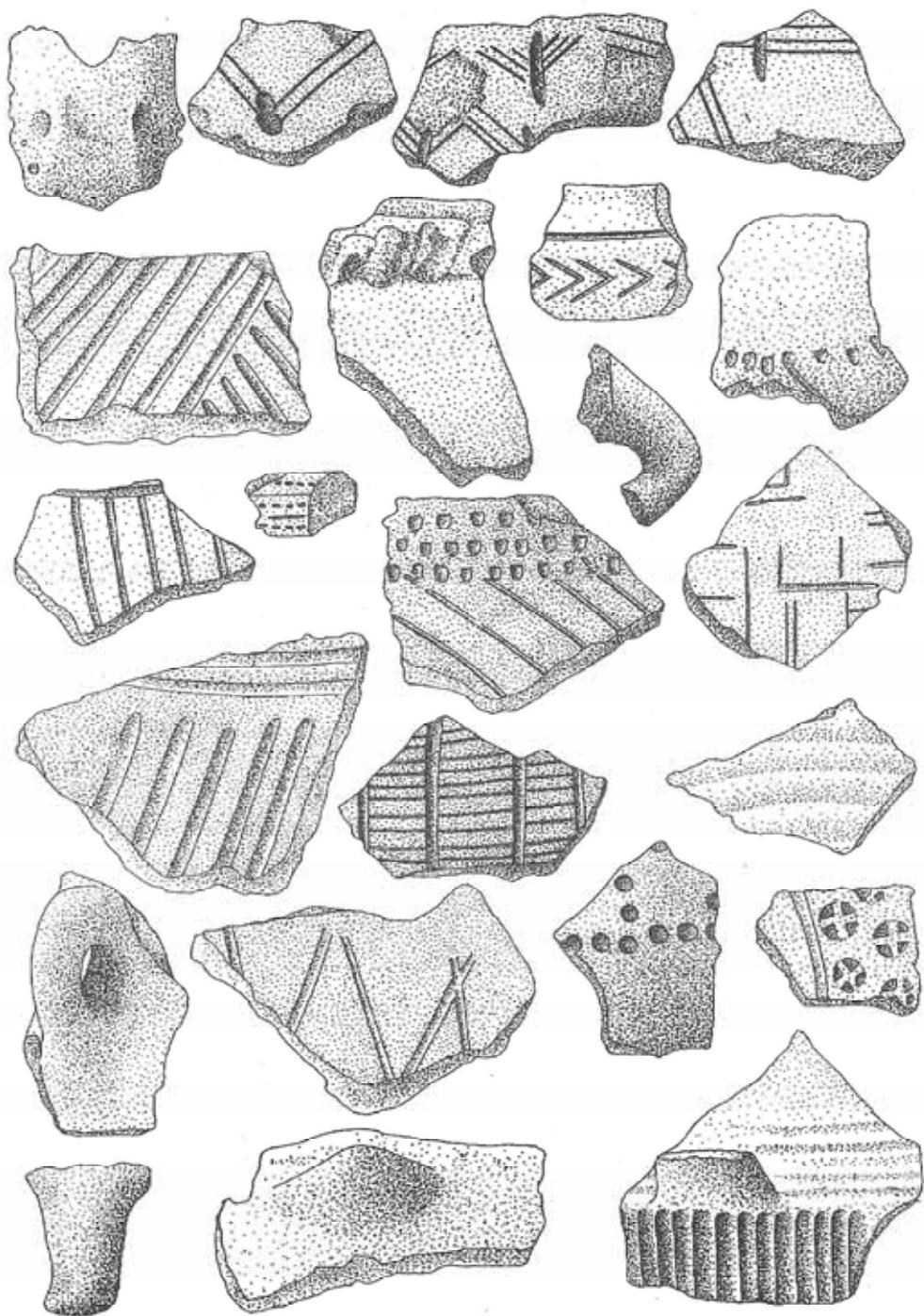
čo do rozsahu patril v tom období k veľkým výskumom (obr. 4). J. Eisner spomína, že H. Mitscha-Märheim robil v okoli Želiezoviec ďalšie menšie výkopy, tieto sa však v literatúre nespominajú (Eisner, 1926-27, 78). Je pravdepodobné, že vo výkopoch nepokračoval, lebo v roku 1924 vyšiel celoštátny Výnos Ministerstva školstva a národnej osvety, podľa ktorého sa právo na výskum nálezisk s prehistorickými pamiatkami povolojuje iba odbornikom, ktorí majú na to povolenie z ministerstva.⁴ K história výskumov v polohe Agátov dvor ešte poznamenáme, že náhodný nález keramického depotu z doby bronzovej (Novotný, 1961, 45-49) bol podkladom k menšiemu zisťovaciemu výskumu roku 1956 (Novotný, 1968, 17-19; Novotný, 1988, 89, 305-306).

Výskum v polohe Agátov dvor roku 1924 realizoval H. Mitscha-Märheim ako 24-ročný a v tom istom roku ho vyhodnotil s novým názorom na vývoj keramiky. Z materiálu publikoval kresobne len výber (1924, 105-117, obr. 2) ďalšie pamiatky spracoval v súpise želiezovskej zbierky spolu s Richardom Pittionim (obr. 3) v roku 1934 (Mitscha-Märheim / Pittioni, 1934, 147-153, tab. I-IV).

Do zbierok Archeologického múzea SNM v Bratislave sa z Agátovho dvora dostalo 12 nádob a 136 črepov (tab. I-XIV), pričom sa časť nálezov pred odovzdaním do múzea strátila (Mitscha-Märheim / Pittioni, 1934, tab. I:4, 11, 14, 15, 17, 20, tab. III:9, 14, 16-19, 21-23, tab IV:4-6). Spolu s črepami sa našli aj kamenné sekery, hlinené prasleny a závazie, okuliarovitý medený závesok a železny hrot šípu, ktoré sme publikovali v prvej časti (Pichlerová - Tomčíková, 1993, 57, 64-65, obr. 2, tab. III-V) a ďalšie fragmenty nádob, ktoré zberateľka E. Coudenhoveová (pravdepodobne z podnetu J. Eisnera) darovala v tri-

Obr. 4. Želiezovská zbierka. Sikenica, časť Veľký Pesek - situačný plán výskumu v polohe Agátov dvor (rok 1924)

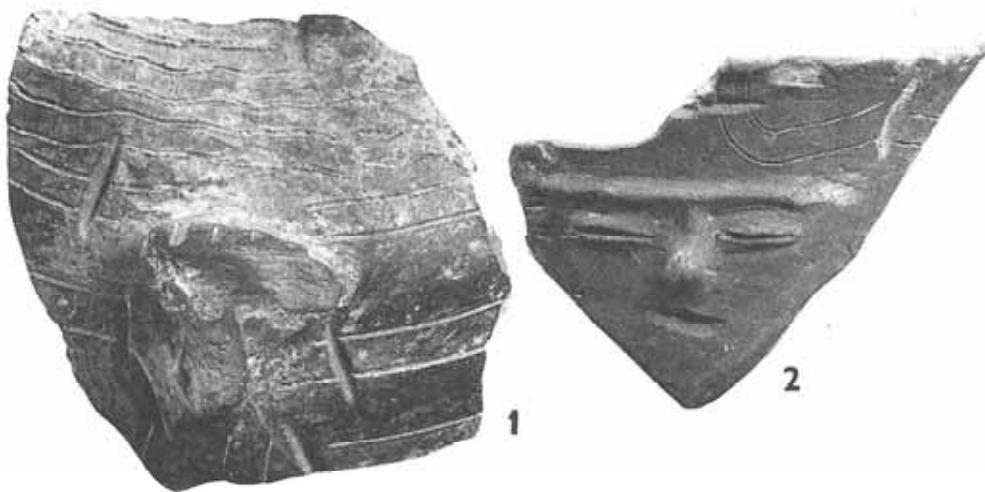
Obr. 5. Želiezovská zbierka. Nálezy zo Sikenice (časť Veľký Pesek)
z polohy Agátov dvor v SVM Bratislave (z pôvodných kresieb v inventárnej knihe)

dsiatych rokoch do zbierky Archeologického odboru Slovenského vlastivedného múzea v Bratislave (Kraskovská, 1983, 141). Tieto v počte 23 ks sa však zničili požiarom archeologického depozitára roku 1944 pri bombardovaní Bratislavu, keď zhorelo podstrešie budovy múzea na Vajanského nábreží (Jurkovič, 1946, 5, 20, obr.). Z črepov sa zachovali kresby v inventárnej knihe, ktoré prekreslené zobrazujeme na obrázku č. 5.⁵ Ďalšiu skupinu tvoria *kamenné nástroje*: čepelky, škrabidlá, jadrá a iné, ako aj polotovar a odpad štiepanej neolitickej industrie z pazúrika, rohovca a obsidiánu (Mitscha-Märheim / Pittioni, 1934, 149, tab. II).

Druhou citovanou lokalitou v Sikenici je *Trhyňa, poloha Hossuláz*, odkiaľ sú povrchovým zberom získané dva črepy: fragment krčiažka z okruhu karpatskej mohylovej kultúry a črep z hrncovitej nádoby zo stredoveku (tab. XI,2; XIV,9). Z bližšie neznámej polohy je eneolitický sekeromlat a kostená korčuľa (Pichlerová - Tomčíková, 1993, 57, obr. 2, tab. V:4).

Z výskumu a zo zberov sú zo Sikenice, poloha Agátov dvor, rôzne črepy z okrajov a vydutín nádob, ktoré tu dokladajú *osídlenie od neolitu*. V rámci nálezov sa vyčleňuje amfora s troma zvisle prevŕtanými uškami pri koreni hrdla, ktoré je odrazené (závesný typ ?); zdobená je hlbokými liniami na hladenom sivom povrchu tela troma pásmi vyplnenými motívom do seba vsunutých trojuholníkov s vrcholmi stretájúcimi sa v strede (tab. XIV, 1; obr. 7:1). Túto, nateraz bez analógií, zaradil A. Točík k staršiemu stupňu lineárnej keramiky (Kolektív autorov, 1970, 27, tab. V:4; H. Mitscha-Märheim a R. Pittioni 1934, 148, tab. I:5) k mladšej lineárnej keramike. Tento mladší stupeň je zastúpený aj ďalšími črepmi, ktoré sú zdobené dvojicami rytých linii alebo poloblúkmi s tzv. notovými hlavičkami (tab. I, 1, 2, 4, 5, 11).

Početnejšie sú zastúpené črepy z tenkostenných nádob s hladeným tmavosivým povrhom zdobené obvodovými liniami, niektoré v tvare lomenej vlnovky, presekávané pozdĺžnymi vrypmi (tab. I-IV), z nich niektoré sú červeno maľované (tab. III, 2-5, tab. IV, 3-6, 9), iné majú uško formované do stylizovanej zvieracej hlavičky (tab. IV, 4, 6; obr. 6:1). Patrí k nim aj tenkostenný okrajový črep, pravdepodobne z amfory, s vyobrazením ľudskej

Obr. 6. Železovská zbierka. Sikenica (časť Veľký Pesek) - poloha Agátov dvor

Obr. 7. Želiezovská zbierka. Sikenica - výber keramiky

tváre (tab. IV, 2; obr. 6:2) s naznačeným účesom s charakteristickou dvojítou vlnovkou preseknutou vrypom. K tomuto unikátnemu črepu, ktorému sa pripisuje zobrazenie ženského božstva plodnosti a úrody, boli objavené až neskôr priame paralely na iných náleziskách: Iža-Veľký Harčaš, Patince, Tupá, Štúrovo (Kolektív autorov, 1970, 52; Pavúk, 1969, 312, obr. 34). Pri kultúrnom a časovom zaradení tohto nálezového súboru keramických zlomkov ich H. Mitscha-Märheim vyčlenil v rámci lineárnej keramiky ako samostatný vývojový stupeň, ktorý nazval nie podľa náleziska, ale podľa miesta ich uloženia ako želiezovský typ (1924, 113). J. Eisner pripisoval želiezovskému typu iba lokálny význam a pre toto vývojové obdobie použil označenie „maľovaná keramika volútová“, respektive synonymný názov „pomaľovaná keramika slovenská“ (Eisner 1933, 16-17). Až rozmach archeologickej bádania po druhej svetovej vojne priniesol nové objavy, na základe ktorých J. Pavúk rozpracoval genézu tejto želiezovskej skupiny (Pavúk 1969, 269-367).

Ďalšie osídlenie dokladajú črepy badenskej kultúry s charakteristickými krčiažtkami (tab. V, 1, 3, 4, XIV, 3; obr. 7:3) a ich fragmentami (tab. V, 6, 8, 9), kónickým črpákom s uškom vysoko prečnievajúcim okraj (tab. V, 2; obr. 7:2)⁶, miskou (tab. V, 7; obr. 7:6)⁷ a ďalšími črepmi z vydutín (tab. VI), viacerými fragmentmi dvojdielnych kultových mís, z ktorých sú zastúpené predovšetkým plastické výčnelky s rovno zrezanou zdobenou plochou (tab. VII)⁸. Črepy z úžitkových hrubostenných nádob so zdrsneným povrchom a s plastickou presekávanou a pretláčanou páskou (tab. VIII-X), ako aj fragmenty misiek s jazykovitým lalokom na okrajoch (tab. XII) je problematické bližšie kultúrne zaradiť, stretávame sa však s nimi v staršej i strednej dobe bronzovej.⁹ To isté sa vzťahuje aj na dve misky (tab. XIV, 2, 5). K *včasnej strednej dobe bronzovej* patrí krčiažtek s jazykovitými výčnelkami na maximálnej vyduti (tab. XI, 1; obr. 7:5), ktorý má analógiu v hrobovom celku v Želiezovciach (Pichlerová - Tomčíková, 1993, 59-61, obr. 5) a radi sa k počiatocnej fáze mohylových kultúr. Niektoré ďalšie črepy možno zaradiť ku karpatskej mohylovej kultúre (tab. XIII, 2-7; obr. 7:7), (Furmánek, Veliačik, Vladár, 1991, 97, 101-104).

H. Mitscha-Märheim opisuje z Agátovho dvora aj nález laténskeho črepu, fragment tertry sigillaty a z kostrového hrobu opracovanú kostenu platničku na jednej strane s troma otvormi, ktoré sa však v zbierke nenachádzajú (1924, 108-109). Germánske osídlenie dokladá okrajový črep s troma radmi jamiek (tab. XIII, 12) a nádoba s radom kolkov, ktorá sa stratila (Mitscha-Märheim / Pittioni, 1934, tab. IV:6). K obdobiu *sťahovania národov* možno zaradiť časť nádoby s odsadeným dnom (tab. XI, 12).

Z *obdobia stredoveku* je v zbierke zo Sikenice - Agátovho dvora nádoba hrncovitého tvaru so značkou na dne (križ v kruhu) a fragment hornej časti (časť Trhyňa), ktoré patria do obdobia 11.-12. storočia (tab. XIV, 8, 9; obr. 7:8), neskôr stredovek zastupujú hrncovitá nádoba (tab. XIV, 7) a fragment držadla misy, ktoré sa vyskytujú v 15. storočí (tab. XIV, 6). Stopy železiarskej výroby dokladá časť výfucne mecha, nateraz prekvapivý v tejto oblasti (tab. XIV, 4).

K A T A L Ó G

Katalógová časť obsahuje súpis keramického materiálu z katastra obce Síkenica, okr. Levice, a to z jej časti Veľký Pesek a Trhyňa. Za stručným opisom a rozmermi nasleduje inventárne číslo Archeologického múzea SNM v Bratislave. Po inventárnom čísle, pri náleزو, ktoré sú v prácach H. Mitschu-Märheima z roku 1924 a H. Mitschu-Märheima a R. Pittioniho z roku 1934, uvádzame ich stranu, tabuľku a obrázok. Za týmto údajom je zaradenie nálezu do jednotlivých období v skratkách: PR - pravek, N - neolit, E - eneolit, B - doba bronzová, RG - doba rímskych provincií a Germáni, SN - doba stahovania národov, ST - stredovek. Opis končí označením tabuľky, na ktorej je nález kresobne dokumentovaný.

Síkenica, okr. Levice

časť Veľký Pesek

Poloha: Agátov dvor

Črep z vydutiny s jednou rytou vodorovnou liniou a s rytými poloblükmi ukončenými plynkými jamkami, hnedosivá farba. Rozmery: 4,7 x 5,6 cm (inv. č. AP 2735 - R. 1924, s. 110, obr. 2:1; R. 1934, s. 148, t. 1:6) - N.
Tab. I, 1

Črep z vydutiny so šikmými rytými liniami a plynkými jamkami, sivojhnedá farba. Rozmery: 4,6 x 5,8 cm (inv. č. AP 2747) - N.
Tab. I, 2

Črep z vydutiny s dvoma rytými poloblükmi, šikmými liniami a dvoma vrypmi, červenohnedá, miestami tmavohnedá farba. Rozmery: 4,5 x 5 cm (inv. č. AP 2727) - N.
Tab. I, 3

Črep z hornej časti nádoby s dvojicami rytých poloblükov a vodorovných linii prerušených zvislými jamkami, svetlohnedá farba. Rozmery: 5,5 x 4,1 cm (inv. č. AP 2740) - N.
Tab. I, 4

Črep okrajový, zdobený z vonkajšej strany dvojicami rytých vodorovných a šikmých linii prerušených jamkami, z vnútornej strany dvojicou rytých poloblükov prerušených vrypmi, povrch hladený, tmavosivá farba. Rozmery: 6,2 x 7,4 cm (inv. č. AP 2716 - R. 1934, s. 148, t. 1:9) - N.
Tab. I, 5

Črep okrajový, zdobený z vonkajšej strany dvoma dvojicami vodorovných rytých liníi ukončených vrypmi, z vnútornej strany dve šikme ryté linie a jeden širší vryp, povrch hladený, svetlohnedá farba. Rozmery: 4,1 x 4,1 cm (inv. č. AP 2726) - N.
Tab. I, 6

Črep okrajový s dvoma dvojicami rytých vodorovných linii prerušených vrypmi, povrch hladený, svetlohnedá farba. Rozmery: 5,4 x 3,9 cm (inv. č. AP 2739) - N.
Tab. I, 7

Črep okrajový s dvoma rytými dvojicami vodorovných linii prerušených zvislými vrypmi, povrch hladený, čierna farba. Rozmery: 4,1 x 4,5 cm (inv. č. AP 2738 - R. 1924, s. 113, obr. 2:2) - N.
Tab. I, 8

Črep okrajový s dvoma rytými vodorovnými liniami a vrypmi v podobe písmena „T“, sivojhnedá farba. Rozmery: 5,7 x 4,9 cm (inv. č. AP 2751) - N.
Tab. I, 9

Črep okrajový s mierne von vyhrnutým a zaobleným ústím, s troma vodorovnými rytými liniami preseknutými zvislou ryhou, povrch hladený, hnedá farba. Rozmery: 4,5 x 5,9 cm (inv. č. AP 2721) - N.
Tab. I, 10

Črep okrajový so zaobleným ústím, s troma dvojicami rytých vodorovných linii prerušených jamkami, povrch hladený, z vonkajšej hnedá, z vnútornej strany čierna farba. Rozmery: 5,8 x 5,4 cm (inv. č. AP 2715) - N.
Tab. I, 11

Črep okrajový s vodorovnými a zvislými rytými liniami, preseknutými šikmým pozdĺžnym vrypom, povrch hladený, tmavosivá farba. Rozmery: 6,6 x 8,8 cm (inv. č. AP 2718) - N.
Tab. I, 12

Črep okrajový so zaobleným ústím, so šikmými rytými liniami a dvoma vodorovnými vrypmi, povrch hladený, z vonkajšej čierne, z vnútorej strany hnedá farba. Rozmery: 8,2 x 7,3 cm (inv. č. AP 2724) - N.
Tab. II, 1

Črep okrajový s mierne dovnútra vtiahnutým a zaobleným ústím, s vodorovnými a zvislými rytými liniami, prerušenými šikmou ryhou, povrch hladený, svetlohnedá farba. Rozmery: 5,6 x 5,3 cm (inv. č. AP 2720) - N.
Tab. II, 2

Črep z hrdla nádoby s dvoma pásmi rytých vodorovných linii prerušených zvislou ryhou ukončenou vodorovným vrypom, povrch hladený, hnedečierna farba. Rozmery: 7,3 x 5,3 cm (inv. č. AP 2729) - N.
Tab. II, 3

Črep z vydutiny s vodorovnými ryhami, rytými vodorovnými a šikmými liniami prerušenými šikmými vrypmi, svetlohnedá farba. Rozmery: 11 x 7 cm (inv. č. AP 2736) - N.
Tab. II, 4

Črep okrajový s mierne dovnútra vtiahnutým a zaobleným ústím, s vodorovnými rytými liniami, tmavosivá farba. Rozmery: 4,1 x 3,5 cm (inv. č. AP 2723) - N.
Tab. II, 5

Črep z vydutiny s dvoma pásmi rytých vodorovných linii prerušených zvislými ryhami, povrch hladený, tmavosivá farba. Rozmery: 6,3 x 7,9 cm (inv. č. AP 2730) - N.
Tab. II, 6

Črep okrajový so zaobleným ústím so šikmými a vodorovnými rytými liniami a dvoma zvislými vrypmi, červenohnedá farba. Rozmery: 3,8 x 4,1 cm (inv. č. AP 2719) - N.
Tab. II, 7

Črep z hrdla nádoby s vodorovnými rytými liniami a zvislými vrypmi, sivá farba. Rozmery: 4 x 5,8 cm (inv. č. AP 2725) - N.
Tab. II, 8

Črep z vydutiny s viacnásobnou rytou lomenou vlnovkou prerušenou troma vrypmi, sivá, miestami čierna farba. Rozmery: 5 x 6,5 cm (inv. č. AP 2734 - R. 1924, s. 113, obr. 2:5) - N.
Tab. II, 9

Časť dna a steny nádoby, z vonkajšej strany s rytými vodorovnými a šikmými liniami ukončenými pozdĺžnym vrypom, z vnútorej strany s vodorovnými a zvislými rytými liniami, povrch hladený, svetlohnedá farba. Rozmery: 7,5 x 7,8 cm (inv. č. AP 2743 - R. 1924, s. 112, obr. 2:8) - N.
Tab. II, 10

Črep okrajový s mierne dovnútra vtiahnutým ústím, s vodorovnými rytými liniami ukončenými šikmou ryhou, čierna farba. Rozmery: 5,3 x 3,2 cm (inv. č. AP 2722) - N.
Tab. II, 11

Črep z hrdla nádoby s rytými vodorovnými ryhami a zvislým vrypom, povrch hladený, sivá farba. Rozmery: 5,4 x 6,2 cm (inv. č. AP 2751) - N.
Tab. II, 12

Črep z vydutiny s pásmom viacnásobných rytých vlnoviek a rytými vodorovnými a šikmými liniami, svetlohnedá farba. Rozmery: 7,9 x 9,5 cm (inv. č. AP 2814 - R. 1934, t. 1:8) - N.
Tab. III, 1

Črep z vydutiny s troma vodorovnými rytými liniami, z vnútorej strany s rytými vlnovkami, hnedečierna farba materiálu so stopami červenej maľby z vonkajšej aj z vnútorej strany. Rozmery: 5,6 x 5,1 cm (inv. č. AP 2774) - N.
Tab. III, 2

Črep z vydutiny s rytými zvislými vlnovkami a šikmými rytými liniami vytvárajúcimi vetvičkovitý ornament, prerušený zvislým vrypom, sivohnedá farba materiálu, na vonkajšej strane stopy červenej maľby. Rozmery: 3 x 3,6 cm (inv. č. AP 2741 - R. 1924, s. 113, obr. 2:9) - N.
Tab. III, 3

Črep z vydutiny nádoby guľovitého tvaru so zvislými a šikmými rytými liniami a zvislou ryhou, povrch hladený, svetlohnedá, miestami čierna farba materiálu so stopami maľby červenej farby. Rozmery: 5 x 7,8 cm (inv. č. AP 2732 - R. 1924, s. 113, obr. 2:7; R. 1934, s. 149, t. 1:19) - N.
Tab. III, 4

Črep z vydutiny s rytými šikmými liniami vytvárajúcimi trojuholníkový motív a s rytou vodorovnou líniou, povrch hladený, čierna farba materiálu so stopami maľby červenej farby. Rozmery: 5 x 7,8 cm (inv. č. AP 2531) - PR.

Tab. III, 5

Črep z vydutiny z vonkajšej strany s jemnými rytými liniami, z vnútornej s dvoma vodorovnými ryhami, hnedá farba. Rozmery: 2,9 x 4 cm (inv. č. AP 2813) - N.

Tab. III, 6

Črep z vydutiny s rytými vodorovnými, zvislými a šikmými liniami, svetlohnedá farba. Rozmery: 5,1 x 5,9 cm (inv. č. AP 2742 - R. 1934, s. 148, t. 1:12) - N.

Tab. III, 7

Črep z vydutiny s rytými šikmými liniami a zvislými ryhami usporiadanými do vetvičkovitého motívku, hnedá farba. Rozmery: 7,8 x 6,8 cm (inv. č. AP 2731) - N.

Tab. III, 8

Črep z vydutiny s vodorovnými a zvislými rytými liniami prerušenými dvoma vrypmi, povrch hladený, tmavohnedá farba. Rozmery: 7,2 x 9,1 cm (inv. č. AP 2728) - N.

Tab. III, 9

Črep okrajový so zaobleným ústím s vodorovnými a šikmými rytými liniami prerušenými zvislou ryhou, svetlohnedá farba. Rozmery: 6,3 x 7,5 cm (inv. č. AP 2717) - N.

Tab. III, 10

Črep z vydutiny so zvislou líniou a vodorovnými liniami ukončenými dvoma šikmými vrypmi, povrch hladený, svetlohnedá, miestami tehlovočervená farba. Rozmery: 5,5 x 4 cm (inv. č. AP 2737) - N.

Tab. III, 11

Fragment hornej časti nádoby so zaobleným ústím, s dvoma pásmi rytých vodorovných línii prerušenými zvislými vrypmi, pod nimi šikmé, do trojuholníka usporiadane ryté linie, hnedá farba. Rozmery: 12,2 x 21 cm (inv. č. AP 2380 - R. 1934, s. 148, t. 1:7) - N.

Tab. III, 12

Črep z vydutiny hrubostennej nádoby s plastickým, prstami pretláčaným výčnelkom, pod ktorým sú nepravidelné ryté linie, hnedá farba. Rozmery: 12,4 x 16, 2 cm (inv. č. AP 2534) - N.

Tab. III, 13

Črep z vydutiny s ušom vo forme zvieracej hlavičky, ryté vodorovné a zvislé linie, hnedá, miestami tmavosivá farba. Rozmery: 5,8 x 5,8 cm (inv. č. AP 2749) - N.

Tab. IV, 1

Črep okrajový z tenkostennej misky s mierne von vyhnutým a zaobleným ústím, pod okrajom slabo ryté paralelné oblikovité linie prerušené vrypom, na vydutí reliéf v podobe ľudskej tváre (oči, nos, ústa), z vonkajšej strany sivočierna, z vnútornej hnedá farba. Rozmery: 6,1 x 8,4 cm (inv. č. AP 2557) - R. 1924, s. 114, obr. 2:17; R. 1934, s. 148-149, t. 1:13) - N.

Tab. IV, 2; obr. 6:2

Črep z vydutiny (a ďalšie podobné črepy) s rytými vodorovnými paralelnými liniami vyplnenými červenou maľbou a s jednou dlhšou zvislou ryhou a kratšou vodorovnou, ktoré vytvárajú motív písmena T, povrch hladený, čierna farba. Rozmery: 4,7 x 3,7 cm (inv. č. AP 2745 - R. 1934, s. 149, t. 1:22) - N.

Tab. IV, 3

Črep z vydutiny zdobený pásmom rytých vlnoviek, trama dvojicami vodorovných rytých línii prerušených zvislými vrypmi s plastickým ušom vo forme zvieracej hlavičky zdobeným zárezmi, pod ušom zvislé ryté linie, čierny povrch červeno maľovaný. Rozmery: 8,8 x 9,7 cm (inv. č. AP 2558 - R. 1934, s. 149, t. 1:6) - N.

Tab. IV, 4; obr. 6:1

Črep z vydutiny s rytou vodorovnou líniou, sivochnedá farba materiálu, na vonkajšej aj vnútornej strane stopy červenej maľby. Rozmery: 3,8 x 3,8 cm (inv. č. AP 2746) - N.

Tab. IV, 5

Črep z vydutiny s plastickým prevítaným uškom vo forme zvieracej hlavičky, ryté šikmé linie prerušené pozdĺžnym vrypom, sivá farba materiálu so stopami červenej maľby. Rozmery: 4,1 x 5 cm (inv. č. AP 2814 - R. 1934, s. 149, t. 1:18) - N.
Tab. IV, 6

Črep okrajový s ústím vlnovito pretláčaným, povrch zdobený dvojicou rytých linii prerušených vrypmi, na vnútorej strane dve šikme ryhy ukončené vrypom, povrch hladený, čierna farba. Rozmery: 4,6 x 3,8 cm (inv. č. AP 2748) - N.
Tab. IV, 7

Črep z vydutiny s uškom, povrch zdobený rytými liniami prerušenými vrypmi, svetlohnedá farba. Rozmery: 7,2 x 5,8 cm (inv. č. AP 2750) - N.
Tab. IV, 8

Črep z vydutiny hrubostennej nádoby s dvoma paralelnými dvojicami rytých linii vyplnených červenou maľbou a zvisle a šikme vrypy, čierna farba. Rozmery: 6 x 7, 4 cm (inv. č. AP 2733) - N.
Tab. IV, 9

Krčiažtek s polguľovitým stlačeným telom nevýrazne žliabkovaným, s vysokým hrdlom a páskovým uškom prečnievajúcim cez okraj, tmavohnedá farba. Rozmery: v. 6,7-9 cm, Ø ú. 5 cm, max. Ø 5,7 cm (inv. č. AP 2553 - R. 1934, s. 149, t. 1:2) - E.
Tab. V, 1; obr. 7:3

Črpák kónického tvaru s úzkym rovným dnom, uško prečnievajúce nad okraj doplnené, čierna farba. Rozmery: v. 6,8 cm, Ø ú. 5 cm, Ø d. 1,9 cm (inv. č. AP 2333 - R. 1934, s. 149, t. 3:1) - E.
Tab. V, 2; obr. 7,2

Krčiažtek s vyšším hrdlom sčasti poškodeným ústím a odrazeným uškom, s baňatou spodnou časťou s nevýrazným zvislým žliabkovaním, tmavohnedá farba. Rozmery: v. 4,9 cm, Ø ú. 4,1 cm, max. Ø 5,6 cm (inv. č. AP 2334 - R. 1934, s. 150, t. 3:13) - E.
Tab. V, 3

Krčiažtek - fragment s baňatým, zvisle žliabkovaným telom, s fragmentom vyššieho hrdla, uško odrazené, čierna farba. Rozmery: v. 5,6 cm, max. Ø 5,5 cm (inv. č. AP 2328 - R. 1934, s. 149, t. 3:3) - E.
Tab. V, 4

Fragment hornej časti nádoby s von vyhnutým a zaobleným ústím, hnedá farba. Rozmery: 5,8 x 6,1 cm (inv. č. AP 2588) - E.
Tab. V, 5

Fragment hornej časti krčiažteka s páskovým uškom prečnievajúcim nad okraj, tmavohnedá farba. Rozmery: 5,7 x 1,2 cm (inv. č. AP 2761) - E.
Tab. V, 6

Šálka kónického tvaru (tvarovo zrekonštruovaná), páskové uško prečnievajúce nad okraj, tmavosivá farba. Rozmery: v. 5,3 - 7,3 cm, Ø ú. 13,9 cm (inv. č. AP 2382 - R. 1934, s. 150, t. 3:7 - fragment pred rekonštrukciou) - E.
Tab. V, 7; obr. 7:6

Črep okrajový s lalokovitými výčnelkami, s páskovým uškom prečnievajúcim nad okraj, povrch zdobený dvoma plytkými jamkami, hnedá farba. Rozmery: 9,9 x 8,8 cm, š. uška 4,6 cm (inv. č. AP 2760) - E.
Tab. V, 8

Fragment krčiažteka s páskovým uškom prečnievajúcim nad okraj, sivohnedá farba. Rozmery: 8,8 x 4,9 cm, š. uška 2,8 cm (inv. č. AP 2761) - E.
Tab. V, 9

Fragment hornej časti nádoby so zaobleným ústím, s radom nechtovitých vrypov, hnedočierna farba. Rozmery: 11 x 10,5 cm (inv. č. AP 2590) - E.
Tab. VI, 1

Fragment dvojkónickej vydutiny s tunelovitým uškom pod naznačeným okrajom a s troma vertikálnymi plastickými rebrami, hnedá farba. Rozmery: 9,6 x 17, 1 cm (inv. č. AP 2536 - R. 1934, s. 150, t. 3:5) - E.
Tab. VI, 2

Črep z vydutiny hrubostennej nádoby s vodorovnými a zvislými žliabkami, s plastickou zvislou páskou s nevýraznými plytkými jamkami, tmavosivá farba. Rozmery: 12,2 x 11,4 cm (inv. č. AP 2560) - E.
Tab. VI, 3

Črep z vydutiny hrubostennej nádoby s dvoma vodorovnými žliabkami a šikmými žliabkami, sivohnedá farba. Rozmery: 10,8 x 17,7 cm (inv. č. AP 2560) - E.
Tab. VI, 4

Črep z vydutiny s radom krátkych zárezov, hnedá farba. Rozmery: 6,3 x 9,9 cm (inv. č. AP 2589) - E.
Tab. VI, 5

Črep z vydutiny s plastickým výčnelkom oválneho tvaru, so striedajúcimi sa plochami vodorovných a zvislých žliabkov, hnedočierne farba. Rozmery: 6,8 x 10,6 cm (inv. č. AP 2768) - E.
Tab. VI, 6

Črep z vydutiny so zvislými žliabkami, hnedá farba. Rozmery: 4,7 x 5,4 cm (inv. č. AP 2766) - E.
Tab. VI, 7

Črep z hrubostennej nádoby s plastickým pretláčaným jazykovitým výčnelkom, tmavosivá farba. Rozmery: 4,7 x 10,1 cm (inv. č. AP 2600) - E.
Tab. VI, 8

Fragment dvojkónickej nádoby a mierne dovnútra vtiahnutým ústím, s dvoma plastickými výčnelkami s troma šikmými radmi plytkých kruhových jamiek, hnedočierne farba. Rozmery: 5,5 x 6,4 cm (inv. č. AP 2764) - E.
Tab. VI, 9

Fragment gombika z delenej misy so zvislými žliabkami, hnadosivá farba. Rozmery: dĺ. 4,2 cm, Ø 3,1 cm (inv. č. AP 2540) - E.
Tab. VII, 1

Fragment gombika z delenej misy so zvislými žliabkami, tmavohnedá farba. Rozmery: dĺ. 7,4 cm, Ø 4,9 cm (inv. č. AP 2539 - R. 1934, s. 150, t. 3:11) - E.
Tab. VII, 2

Fragment gombika z delenej misy, zdobený plytkými nepravidelné usporiadanými jamkami, hnadosivá farba. Rozmery: dĺ. 3,3 cm, Ø 4 cm (inv. č. AP 2376) - E.
Tab. VII, 3

Fragment gombika z delenej misy, zdobený jamkami, hnadosivá farba. Rozmery: dĺ. 1,7 cm, Ø 4,5 cm (inv. č. AP 2375 - R. 1934, s. 150, t. 3:12) - E.
Tab. VII, 4

Fragment gombika z delenej misy, zdobený rytým križom, čierne farba. Rozmery: dĺ. 3,7 cm, Ø 4,1 cm (inv. č. AP 2377) - E.
Tab. VII, 5

Fragment gombika z delenej misy, hnodosivá farba. Rozmery: dĺ. 3,7 cm, Ø 3,8 cm (inv. č. AP 2378) - E.
Tab. VII, 6

Fragment misy s prepážkou, zdobený zvislými žliabkami, zvislými rytnými liniami a plastickým rebrom s vodorovnými krátkymi ryhami, svetlohnedá farba. Rozmery: 10,2 x 10,6 cm (inv. č. AP 2538 - R. 1934, s. 150, t. 3:10) - E.
Tab. VII, 7

Fragment hornej časti hrubostennej nádoby s von vytiahnutým šikmo zrezaným ústím, pod hrdlom s platicou, prstami pretláčanou páskou, hnedočierne farba. Rozmery: 14,8 x 18,8 cm (inv. č. AP 2772) - PR.
Tab. VIII, 1

Fragment hornej časti hrubostennej nádoby s von vyhnutým a zaobleným ústím, s plastickou prstami pretláčanou páskou, hnedá farba. Rozmery: 12,4 x 17,2 cm (inv. č. AP 2773) - PR.
Tab. VIII, 2

Črep okrajový z hrubostennej nádoby so zaobleným ústím, s plastickou pretláčanou páskou pod okrajom, hnedá farba. Rozmery: 9,1 x 10 cm (inv. č. AP 2777) - PR.
Tab. VIII, 3

Črep okrajový s mierne von vyhnutým a zaobleným ústím, pod okrajom s nalepenou plastickou, nepravidelne prstami pretláčanou páskou, s dvoma šikmými zárezmi, hnedá farba. Rozmery: 8,1 x 8,8 cm (inv. č. AP 2783) - PR.
Tab. VIII, 4

Črep z vydutiny s plastickou, prstami pretláčanou páskou, povrch hladený, červenohnedá farba. Rozmery: 9,3 x 15,5 cm (inv. č. AP 2802) - PR.
Tab. VIII, 5

Črep z vydutiny hrubostennej nádoby, s plastickou pretláčanou páskou, hnedá farba. Rozmery: 10,9 x 12,3 cm (inv. č. AP 2805) - PR.
Tab. VIII, 6

Črep z vydutiny s plastickou pretláčanou páskou, hnedosivá farba. Rozmery: 7,4 x 11,1 cm (inv. č. AP 2808) - PR.
Tab. VIII, 7

Črep z vydutiny hrubostennej nádoby s plastickou, prstami pretláčanou páskou, hnedá farba. Rozmery: 12,2 x 17 cm (inv. č. AP 2810) - PR.
Tab. VIII, 8

Črep okrajový z hrubostennej nádoby so zosilneným ústím, s dvoma nalepenými, prstami pretláčanými plastickými pásmi, povrch sčasti zdrsnený ryhovaním, hnedá, miestami čierna farba. Rozmery: 10,1 x 11,9 cm (inv. č. AP 2775) - PR.
Tab. VIII, 9

Črep z vydutiny hrubostennej nádoby s plastickou, prstami pretláčanou páskou s nechtovitými vrypmi, povrch zdrsnený, tehlovochnedá farba. Rozmery: 8,6 x 12,6 cm (inv. č. AP 2810) - PR.
Tab. VIII, 10

Črep okrajový z hrubostennej nádoby, s von vyhnutým zaobleným ústím, pod okrajom s plastickým, prstami pretláčaným výčnelkom, hnedá farba. Rozmery: 10,9 x 9,2 cm (inv. č. AP 2774) - PR.
Tab. VIII, 11

Črep okrajový z hrubostennej nádoby, pod okrajom s nalepenou, prstami pretláčanou plastickou páskou, hnedá farba. Rozmery: 10,2 x 11,4 cm (inv. č. AP 2789) - PR.
Tab. VIII, 12

Fragment z hrdla nádoby so zaobleným ústím, z vonkajšej strany s nalepenou plastickou, prstami pretláčanou páskou, hnedá farba. Rozmery: 8,2 x 8,1 cm (inv. č. AP 2786) - PR.
Tab. VIII, 13

Okrajový črep hrubostennej nádoby so zaobleným ústím, pod okrajom s plastickou, prstami pretláčanou páskou a šikmou ryhou, hnedá farba. Rozmery: 10,4 x 11,4 cm (inv. č. AP 2781) - PR.
Tab. VIII, 14

Črep okrajový z hrubostennej nádoby s nepravidelne formovaným zaobleným ústím, pod okrajom s výraznou prstami pretláčanou páskou, svetlohnedá farba. Rozmery: 8,6 x 8,3 cm (inv. č. AP 2782) - PR.
Tab. IX, 1

Črep okrajový so zaobleným ústím, tesne pod okrajom s nalepenou, prstami pretláčanou páskou, svetlohnedá farba. Rozmery: 6,5 x 6,9 cm (inv. č. AP 2787) - PR.
Tab. IX, 2

Črep okrajový s von vyhnutým šikmo zrezaným a presekávaným okrajom, sivochnedá farba. Rozmery: 5 x 10 cm (inv. č. AP 2794) - PR.
Tab. IX, 3

Črep okrajový s von vyhnutým pretláčaným okrajom, tmavosivá farba. Rozmery: 4,9 x 5,1 cm (inv. č. AP 2793) - PR.
Tab. IX, 4

Črep okrajový so zaobleným ústím, pod okrajom s nalepenou prstami pretláčanou páskou, z vnútornej strany odtlačky prstov, hnedá farba. Rozmery: 4,1 x 6,2 cm (inv. č. AP 2780) - PR.
Tab. IX, 5

Črep okrajový so zaobleným ústím, pod okrajom s plastickou nalepenou, prstami pretláčanou páskou, svetlohnedá farba. Rozmery: 3,8 x 7,1 cm (inv. č. AP 2779) - PR.
Tab. IX, 6

Črep okrajový so zaobleným ústím, pod okrajom s plastickou páskou vytvarovanou v hrotité výčnelky, tmavohnedá farba. Rozmery: 5,8 x 7,9 cm (inv. č. AP 2790) - PR.
Tab. IX, 7

Črep okrajový so zaobleným ústím, pod okrajom s nevýraznou plastickou, prstami pretláčanou páskou, hnedá farba. Rozmery: 5 x 7,3 cm (inv. č. AP 2776) - PR.
Tab. IX, 8

Črep okrajový so zaobleným ústím, pod okrajom s nalepenou prstami pretláčanou plastickou páskou, tmavosivá farba. Rozmery: 5,2 x 7,1 cm (inv. č. AP 2788) - PR.
Tab. IX, 9

Črep okrajový so zaobleným nepravidelné formovaným ústím, pod okrajom s nalepenou prstami pretláčanou páskou, povrch zdrsnený, hnedá farba. Rozmery: 6,3 x 8 cm (inv. č. AP 2784) - PR.
Tab. IX, 10

Črep okrajový z hrubostennej nádoby, pod okrajom s troma pretláčanými plastickými páskami, svetlohnedá farba. Rozmery: 4,8 x 5,8 cm (inv. č. AP 2778) - PR.
Tab. X, 1

Črep z vydutiny s plastickým pretláčaným výčnelkom, hnedá farba. Rozmery: 3,7 x 4,4 cm (inv. č. AP 2811) - PR.
Tab. X, 2

Črep okrajový, z vonkajšej strany ústia s pretláčanou plastickou páskou s nechtovitými vrypmi, hnedá farba. Rozmery: 4,9 x 5,5 cm (inv. č. AP 2785) - PR.
Tab. X, 3

Črep okrajový, z vonkajšej strany ústia s pretláčanou páskou s nechtovitými vrypmi, tmavohnedá farba. Rozmery: 4,8 x 5,8 cm (inv. č. AP 2792) - PR.
Tab. X, 4

Črep z vydutiny s plastickou prstami pretláčanou páskou, tmavosivá farba. Rozmery: 8,8 x 7,5 cm (inv. č. AP 2807) - PR.
Tab. X, 5

Črep z vydutiny s plastickou pretláčanou páskou, povrch hladký, tmavohnedá farba. Rozmery: 7,3 x 6 cm (inv. č. AP 2804) - PR.
Tab. X, 6

Črep okrajový s mierne von vyhnutým a zaobleným ústím, pod okrajom s plastickou pretláčanou páskou, tmavohnedá farba. Rozmery: 4,4 x 6,5 cm (inv. č. AP 2791) - PR.
Tab. X, 7

Črep z vydutiny s radom nechtovitých vrypov, hnedá farba. Rozmery: 5 x 5,3 cm (inv. č. AP 2797) - PR.
Tab. X, 8

Črep z vydutiny hrubostennej nádoby s dvoma radmi nechtovitých vrypov, svetlohnedá farba. Rozmery: 6,4 x 8,8 cm (inv. č. AP 2799) - PR.
Tab. X, 9

Črep z vydutiny s plastickým oválnym pretláčaným výčnelkom, svetlohnedá farba. Rozmery: 6,4 x 7,8 cm (inv. č. AP 2796) - PR.
Tab. X, 10

Črep z vydutiny hrubostennej nádoby s plastickou, šikmo presekávanou páskou, svetlohnedá farba. Rozmery: 5,1 x 6,8 cm (inv. č. AP 2798) - PR.
Tab. X, 11

Črep z vydutiny s plastickým pretláčaným výčnelkom, svetlohnedá farba. Rozmery: 4,6 x 5,6 cm (inv. č. AP 2809) - PR.
Tab. X, 12

Črep z vydutiny hrubostennej nádoby s plastickým pretláčaným výčnelkom a šikmými krátkymi zárezmi, tmavosivá farba. Rozmery: 4,5 x 7 cm (inv. č. AP 2800) - PR.
Tab. X, 13

Črep z vydutiny hrubostennej nádoby s plastickou pretláčanou páskou, hnedá farba. Rozmery: 6,3 x 11 cm (inv. č. AP 2801) - PR.
Tab. X, 14

Črep z vydutiny s plastickou pretláčanou páskou, hnedá farba. Rozmery: 4,4 x 9,2 cm (inv. č. AP 2806) - PR.
Tab. X, 15

Krčiažtek s mierne von vyhnutým zaobleným ústím, s pásovým uškom, hrdlo odsadené od baňatej spodnej časti so štyrmi hrotitými plastickými výčnelkami, povrch hladený, tmavohnedá farba. Rozmery: v. 7,2 cm, Ø ú. 6,8 cm, max. Ø 7,4 cm (inv. č. AP 2352 - R. 1934, s. 151, t. 3:15) - B.
Tab. XI, 1

Fragment dvojkónickej nádoby s von vyhnutým zaobleným ústím na vydutine s plastickým hrotitým výčnelkom, povrch hladený, tmavohnedá farba. Rozmery: 5,4 x 8,1 cm (inv. č. AP 2533) - B.
Tab. XI, 3

Črep z vydutiny s vodorovnými a zvislými rytými líniemi, tmavosivá farba. Rozmery: 5,1 x 4 cm (inv. č. AP 2769) - B.
Tab. XI, 4

Fragment nádoby s von vyhnutým a zaobleným ústím, hrdlo odsadené od dvojkónickej spodnej časti s plastickým hrotitým výčnelkom, povrch hladený, čierna farba. Rozmery: 9 x 13,1 cm (inv. č. AP 2533) - B.
Tab. XI, 5

Fragment cedidla s pásovým uškom, tmavohnedá farba. Rozmery: 4,3 x 5 cm, š. uška 2,3 cm (inv. č. AP 2561) - B.
Tab. XI, 6

Črep okrajový z hrubostennej nádoby so zosilneným, vodorovne zrezaným ústím, okraj z vonkajšej strany zdobený jamkami, pod okrajom zvislé ryhovanie, z vonkajšej strany žltohnedá, z vnútornej sivohnedá farba. Rozmery: 3,5 x 6 cm (inv. č. AP 2757) - B.
Tab. XI, 7

Fragment misky s mierne dovnútra vtiahnutým zaobleným okrajom, povrch hladený, sivohnedá, miestami červenohnedá farba. Rozmery: 7,7 x 8,5 cm (inv. č. AP 2752) - B.
Tab. XI, 8

Črep z vydutiny s nalepenou plastickou pretláčanou páskou tvarovanou do lomenej vlnovky, povrch zdrsnený ryhovaním, svetlohnedá farba. Rozmery: 5,3 x 8,9 cm (inv. č. AP 2795 - R. 1934, s. 149, t. 1:23) - B.
Tab. XI, 9

Črep z vydutiny s rytými krátkymi šikmými, vodorovnými líniemi a rytou lomenou vlnovkou, hnedá farba. Rozmery: 4,1 x 6,7 cm (inv. č. AP 2767) - B.
Tab. XI, 10

Črep z vydutiny s jemnými rytými dlhšími a kratšími líniemi usporiadanými do trojuholníkového motív, hnedá farba. Rozmery: 5 x 7,3 cm (inv. č. AP 2771) - B.
Tab. XI, 11

Fragment nádoby - dutá odsadená nôžka, dno rovné, povrch hladený, tmavohnedá farba. Rozmery: v. 4,5 cm, Ø d. 5,4 cm (inv. č. AP 2371) - SN.
Tab. XI, 12

Črep okrajový z misky, z vnútornej strany s odsadeným šikmým okrajom a vytiahnutým halokom, z vonkajšej strany prechádzajúcim v hrotitý výčnelok, povrch hladený, čiernohnedá farba. Rozmery: 7,8 x 9,8 cm (inv. č. AP 2753) - B.
Tab. XII, 1

Črep okrajový s vytiahnutým lalokom predeleným zvislým plastickým rebrom ukončeným hrotitým výčnelkom, povrch hladený, tmavohnedá farba. Rozmery: 9 x 6,3 cm (inv. č. AP 2754) - B.
Tab. XII, 2

Fragment dvojkónickej misky s von vyhnutým zaobleným ústím s vytiahnutým lalokom, povrch hladený, čierna farba. Rozmery: 5,2 x 5,7 cm (inv. č. AP 2553) - B.
Tab. XII, 3

Črep okrajový s odsadeným zaobleným ústím s vytiahnutým lalokom, z vonkajšej strany okraje s jemnými rytmími zvislými líniemi, povrch hladený, hnedá farba. Rozmery: 7,3 x 8,8 cm (inv. č. AP 2756) - B.
Tab. XII, 4

Črep z vydutiny dvojkónickej nádoby s plastickým hrotitým výčnelkom, povrch hladený, hnedočierna farba. Rozmery: 7,3 x 7,5 cm (inv. č. AP 2770) - B.
Tab. XII, 5

Črep okrajový s vytiahnutým, plasticky členeným lalokom, z vonkajšej strany prechádzajúcim v plastický hrotitý výčnelok, povrch hladený, čiernohnedá farba. Rozmery: 6,2 x 6,4 cm (inv. č. AP 2755) - B.
Tab. XII, 6

Črep s plastickým vytiahnutým lalokom, z vonkajšej strany preliačeným, tmavohnedá farba. Rozmery: 4,6 x 5,4 cm (inv. č. AP 2759) - B.
Tab. XII, 7

Črep z vydutiny a časť hrdla, odsadený od tela nádoby, zdobený rytmími vodorovnými liniami ukončenými ryhou viacnásobnou lomenou vlnovkou a troma jamkami na ich hrotoch, jedna jamka prevŕtaná a s plastickým výčnelkom olemovaným z hornej strany troma rytmími poloblúkmi, povrch hladený, hnedočierna farba. Rozmery: 6,5 x 11,1 cm (inv. č. AP 2528 - R. 1934, s. 151, t. 3:20) - B.
Tab. XIII, 1

Črep z vydutiny dvojkónickej nádoby s plastickým hrotitým výčnelkom, zdobený poloblúkovými žliabkami ukončenými troma plynkými jamkami a radom rytmých zvislých linii, povrch hornej časti hladený, spodná časť zdrsnená, čiernohnedá farba. Rozmery: 12,2 x 15,8 cm (inv. č. AP 2529 - R. 1934, s. 150, t. 3:4) - B.
Tab. XIII, 2; obr. 7:7

Črep z hrdla nádoby so zaobleným ústím, s plastickou do poloblúka nalepenou páskou, hnedá farba. Rozmery: 7,8 x 6,8 cm (inv. č. AP 2532) - B.
Tab. XIII, 3

Fragment - hrdlo hrubostennej nádoby lievikovito roztvorené so zaobleným ústím, svetlohnedá farba. Rozmery: v. 11,6 cm, Ø ú. 20 cm (inv. č. AP 2559) - B.
Tab. XIII, 4

Črep okrajový z hrubostennej nádoby s mierne von vyhnutým ústím s plastickým jazykovitým výčnelkom, s plastickou pretláčanou páskou pod okrajom, hnedá farba. Rozmery: 11,3 x 19,1 cm (inv. č. AP 2530) - B.
Tab. XIII, 5

Fragment - horná časť nádoby s mierne dovnútra vytiahnutým ústím a dvoma lalokovitými výčnelkami, s pásovým uškom, tmavosivá farba. Rozmery: 11,3 x 11,8 cm (inv. č. AP 2758) - B.
Tab. XIII, 6

Fragment - horná časť miskovitej nádoby s dovnútra vytiahnutým vodorovným ústím, povrch hladený, tmavosivá farba. Rozmery: 11,1 x 19,9 cm (inv. č. AP 2587) - B.
Tab. XIII, 7

Črep s pásovým, ostro lomeným uškom na rozhrani hrdla a tela, tmavosivá farba. Rozmery: v. 11 cm, š. 9 cm (inv. č. AP 2762) - B.
Tab. XIII, 8

Črep okrajový z misky s mierne dovnútra vytiahnutým a do nevýrazného laloka vytiahnutým okrajom a pásovým uškom, povrch hladený, tmavosivá farba. Rozmery: 9,6 x 8 cm (inv. č. AP 2763) - B.
Tab. XIII, 9

Črep z vydutiny s dvoma valcovitými plastickými výčnelkami, tmavosivá farba. Rozmery: 11 x 8,1 cm (inv. č. AP 2765) - B.
Tab. XIII, 10

Fragment hornej časti hrubostennej nádoby s mierne von vyhnutým a zaobleným ústím, s plastickou prstami pretláčanou páskou, povrch zdrsnený ryhami, svetlohnedá farba. Rozmery: 26,3 x 32,1 cm (inv. č. AP 2565) - B.
Tab. XIII, 11

Fragment hornej časti nádoby s von vyhnutým a zaobleným ústím, na vydutine s troma radmi oválnych vry-pov, hnedá farba. Rozmery: 12,7 x 13 cm (inv. č. AP 2383 - R. 1934, s. 151, t. 4:2) - RG.
Tab. XIII, 12

Nádoba - guľovité telo s fragmentom hrdla, pod hrdlom s troma hrotitými prevítanými uškami, dno rovné. Na rozhraní tela a hrdla dve obvodové ryhy, pod uškami dvojica zvislých rýh, telo zdobené medzi uškami do seba vsunutými trojuholníkmi s hrotmi stretávajúcimi sa v strede, sivá farba. Rozmery: v. 14 cm, Ø d. 5,5 cm, max. Ø 13,7 cm (inv. č. AP 2545 - R. 1934, s. 148, t. 1:5) - N.
Tab. XIV, 1; obr. 7:1

Miska hrubostenná kónického tvaru so zaobleným ústím, dno rovné, sivá farba. Rozmery: v. 3,6 cm, Ø ú. 6,8 cm, Ø d. 5,1 cm (inv. č. AP 2359) - PR.
Tab. XIV, 2

Krčah s dvojkónickým telom, s fragmentom hrdla a uška, povrch hladený, tmavohnedá, miestami svetlohnedá farba. Rozmery: v. 12 cm, Ø d. 6 cm, max. Ø 14,4 cm (inv. č. AP 2353) - E.
Tab. XIV, 3

Fragment hlinenej výfucnej mecha valcovitého tvaru so zvoncovite rozšíreným ústím, na vnútornej strane zárezy, svetlohnedá farba. Rozmery: dĺ. 5,8 cm, Ø ú. 3,8 cm (inv. č. AP 2591) - ST.
Tab. XIV, 4

Miska kónického tvaru s rovným dnom, hnedá farba. Rozmery: v. 5,7 cm, Ø ú. 11,7 cm, Ø d. 5,2 cm (inv. č. AP 2344) - PR.
Tab. XIV, 5

Fragment polooblúkovitého držadla misy, vo vnútri prevítaný, povrch hladený, tmavosivá farba. Rozmery: dĺ. 6 cm, Ø 3,6 cm, Ø otvoru 1,8 cm (inv. č. AP 2362) - ST.
Tab. XIV, 6

Hrniec súdkovitého tvaru s fragmentom hrdla, horná časť zdobená rytými obvodovými liniami, sivohnedá farba. Rozmery: v. 28 cm, max. Ø 19,4 cm, Ø d. 10,2 cm (inv. č. AP 2571) - ST.
Tab. XIV, 7

Hrniec súdkovitého tvaru s hrdlom lievikovite roztvoreným, s vodorovne zrezaným prežliabkovaným ústím, s dvoma otvormi pod hrdlom, s obvodovými rytými liniami, dno rovné, so značkou - kríž v kruhu, hnedá farba. Rozmery: v. 16 cm, Ø ú. 13,5 cm, max. Ø 12,7 cm, Ø d. 5,8 cm (inv. č. AP 2569) - ST.
Tab. XIV, 8; obr. 7:8

Sikenica, okr. Levice

časť Trhyňa

poloha: Hosszuláz

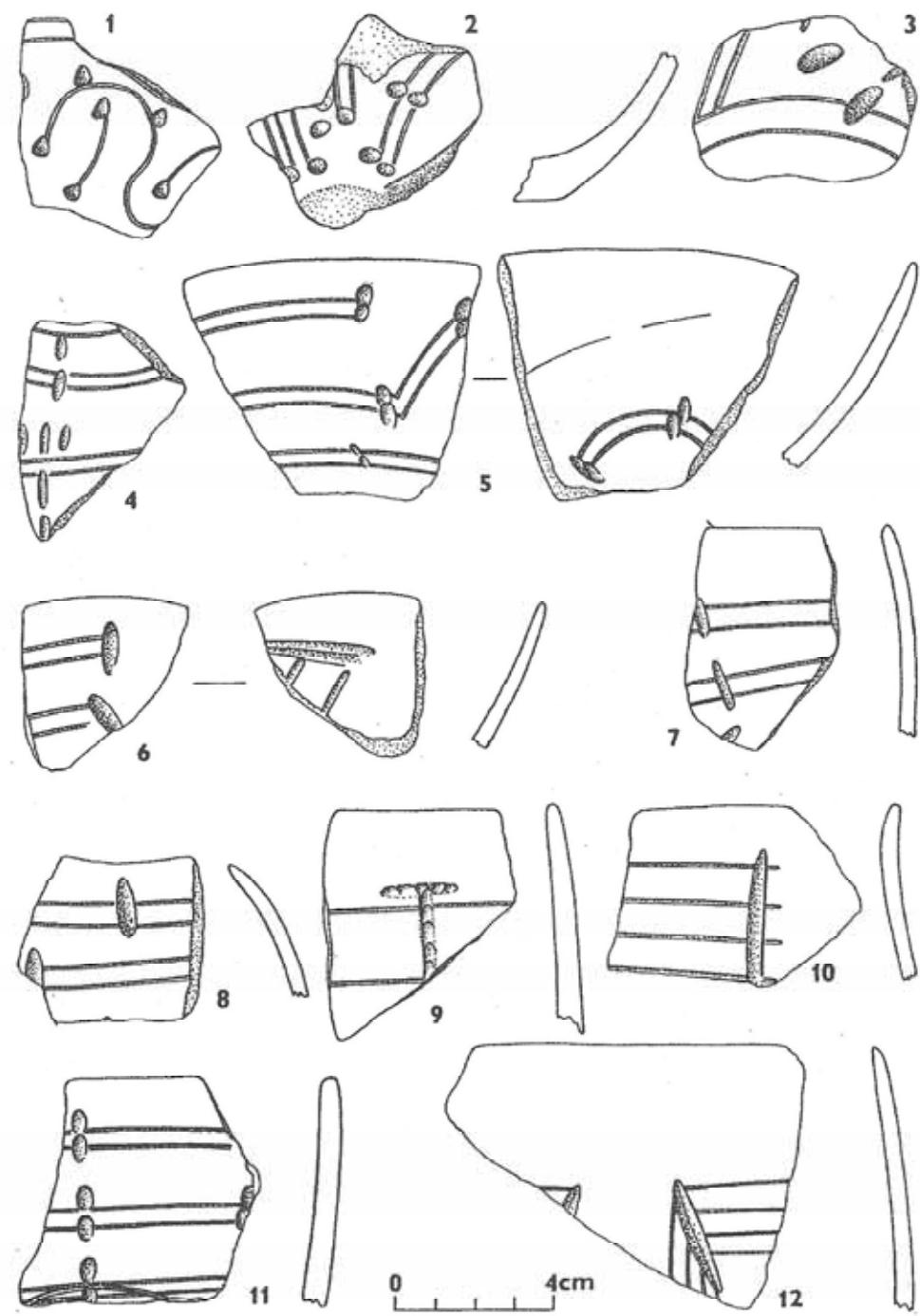
Krčiažtek - fragment, telo dvojkónické, vyššie hrdlo, mierne von vyhnutý a zaoblený okraj, pásikové uško, telo zdobené rytou vodorovnou liniou ukončenou jemnými vpichmi, pod nimi ryté lomenice s kruhovými vpichmi na ich hrotoch, pod uškom ryté zvislé linie ukončené vodorovnou rytou liniou a plastickým hrotitým výčnelkom, tmavohnedá farba. Rozmery: 9,9 x 8 cm (inv. č. AP 2527 - R. 1934, s. 155, t. 6:15) - B.
Tab. XI, 2; obr. 7:4

Črep okrajový s lievikovito roztvoreným a prežliabkovaným ústím, pod okrajom zdobený rytou vlnovkou a vodorovnými rytými liniami, hnedá farba. Rozmery: 8 x 16,6 cm (inv. č. AP 2570 - R. 1934, s. 156) - ST.
Tab. XIV, 9

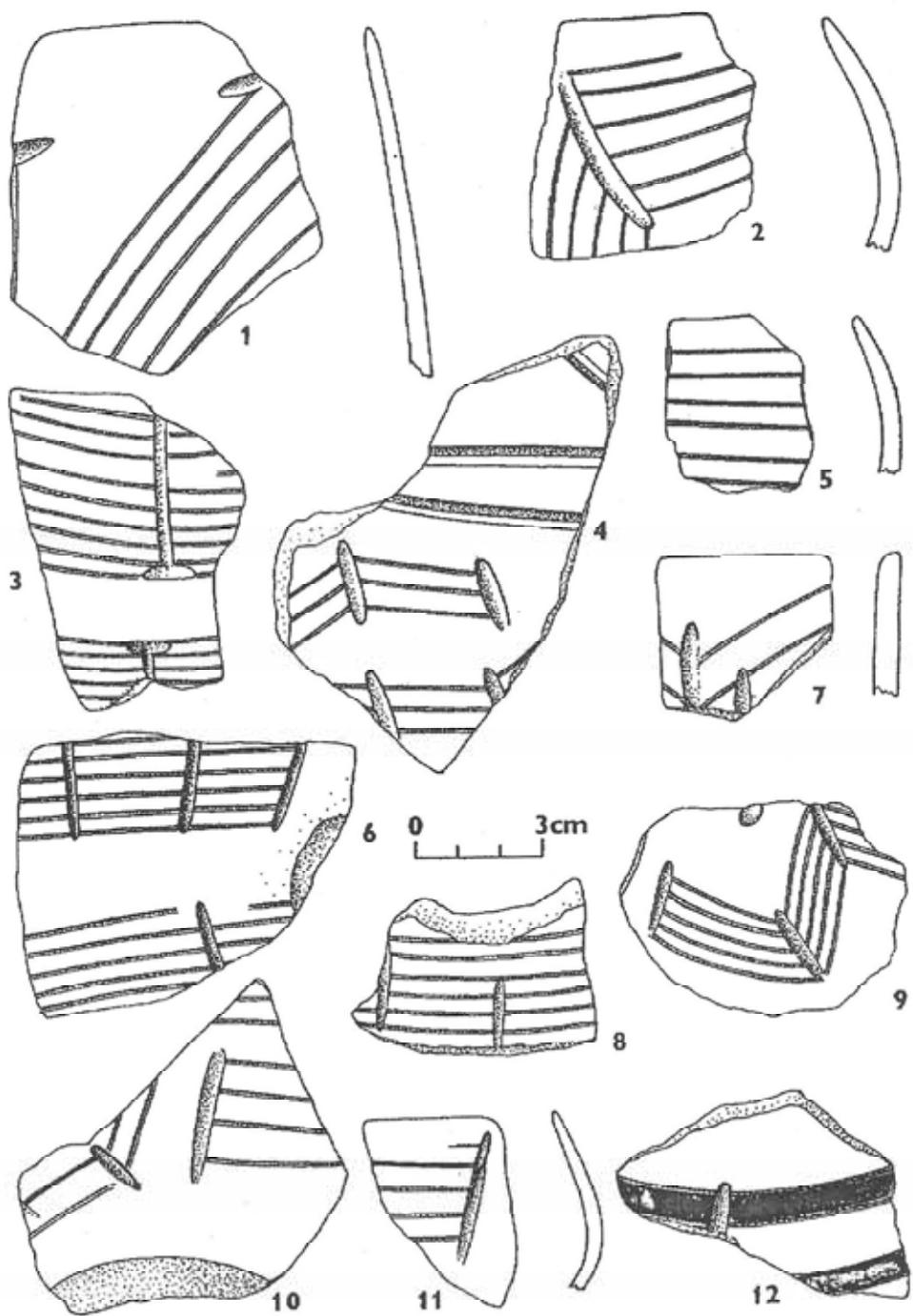
ARCHEOLOGICKÁ ZBIERKA ZO ŽELIEZOVIEC
IV.

MAGDA PICHLEROVÁ - KATARÍNA TOMČÍKOVÁ

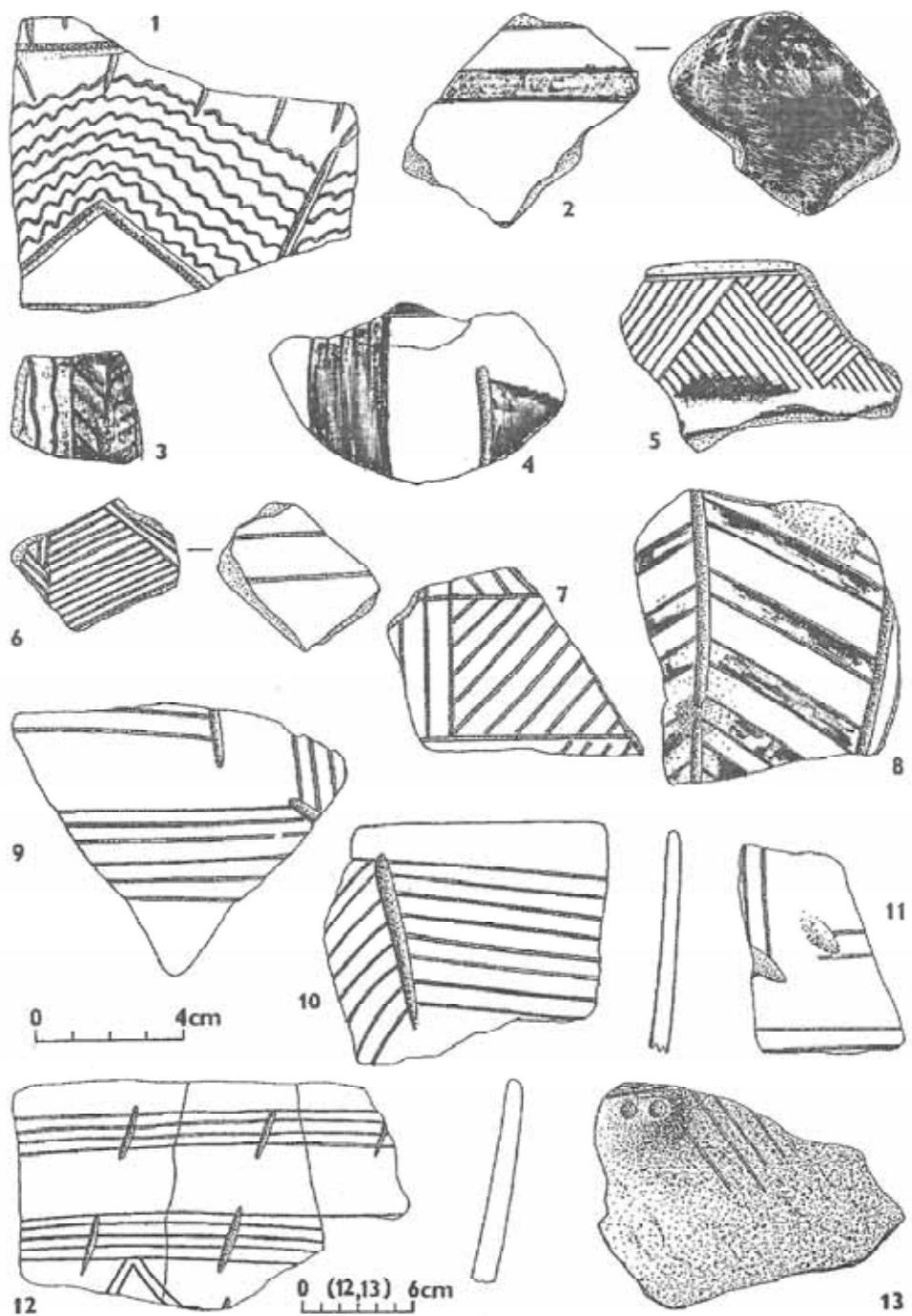
TABUĽKY

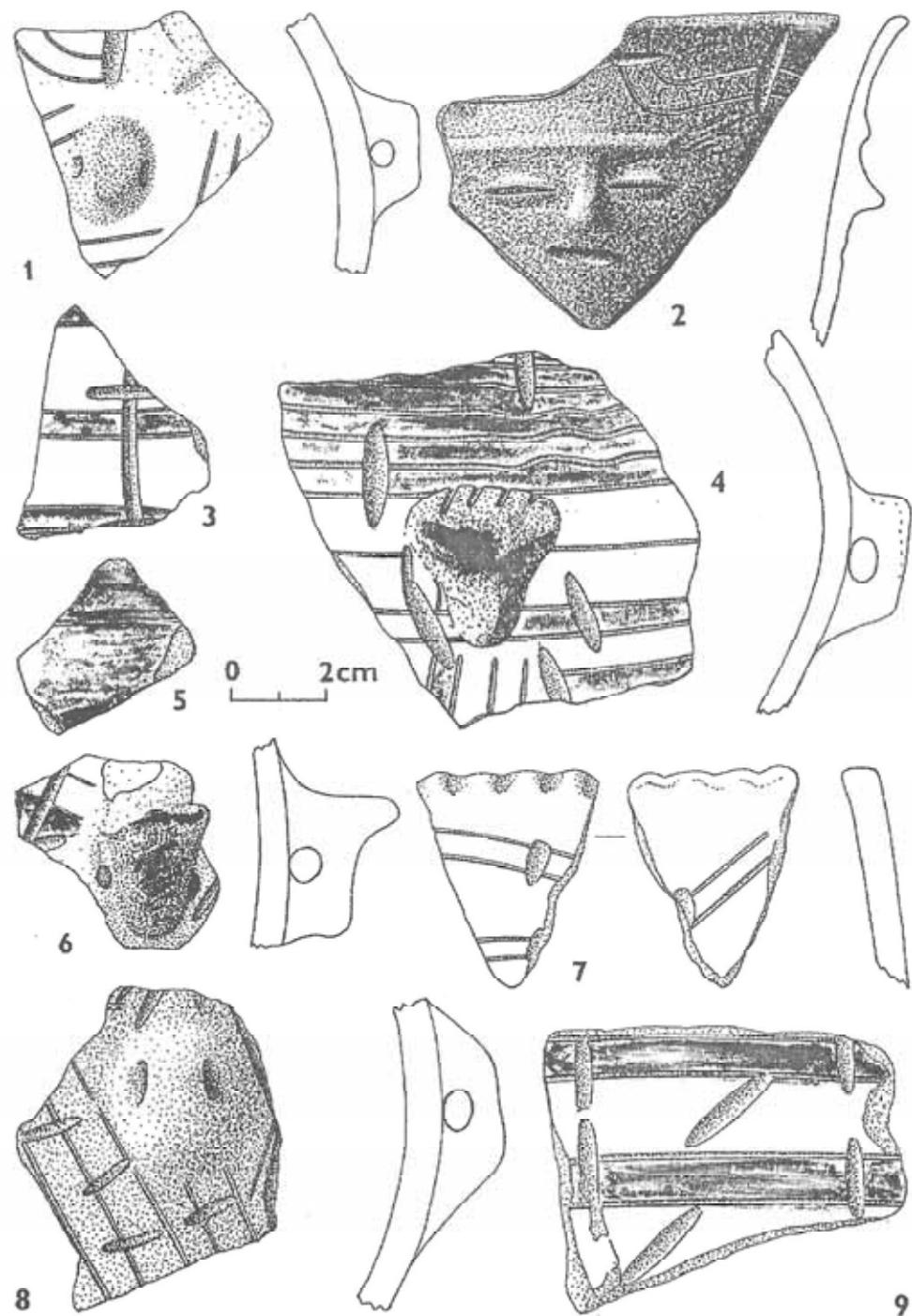
Tab. I. Želiezovská zbierka. Sikenica, okr. Levice - časť Veľký Pesek

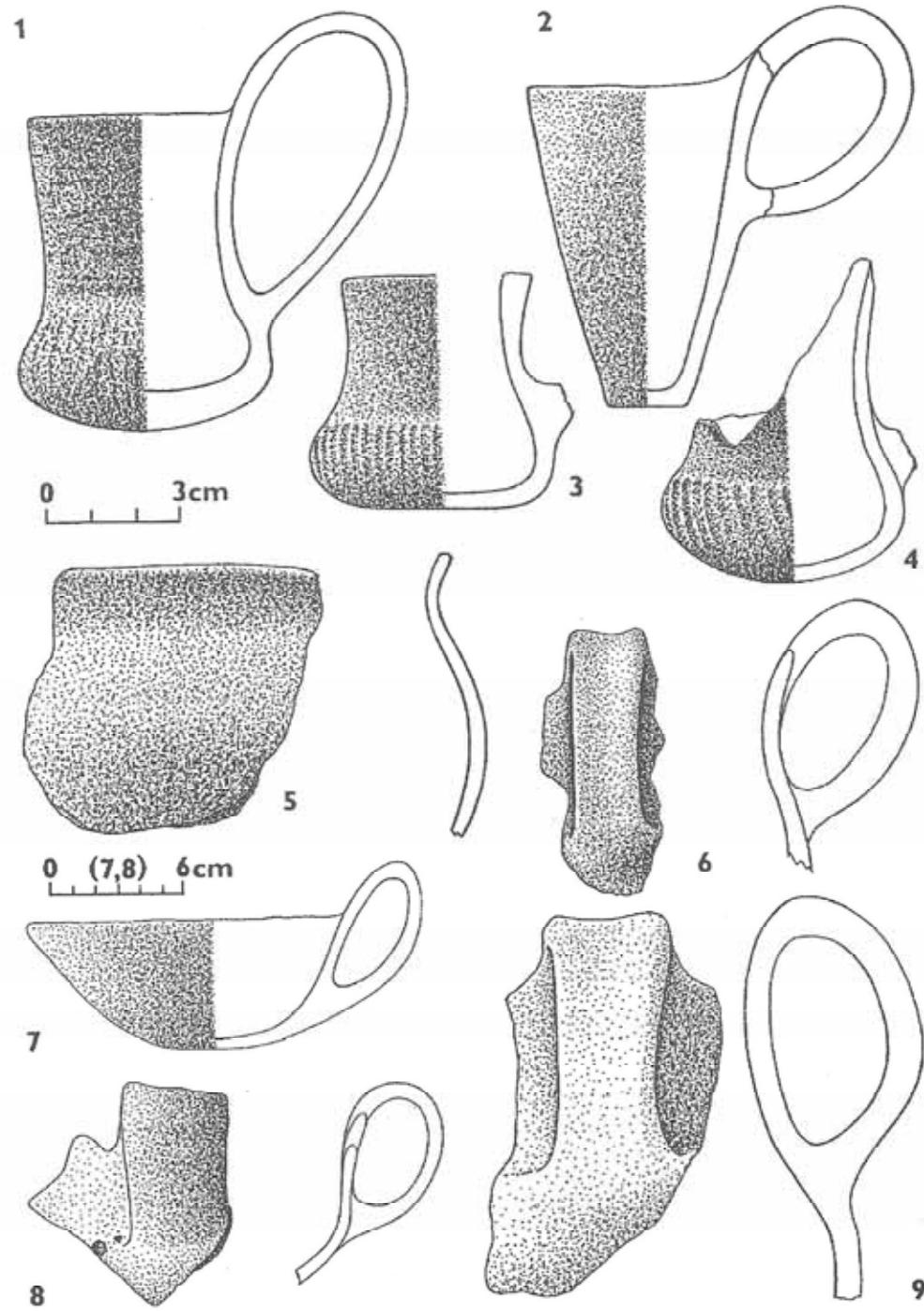
Tab. II. Želiezovská zbierka. Síkenica, okr. Levice - časť Veľký Peseck

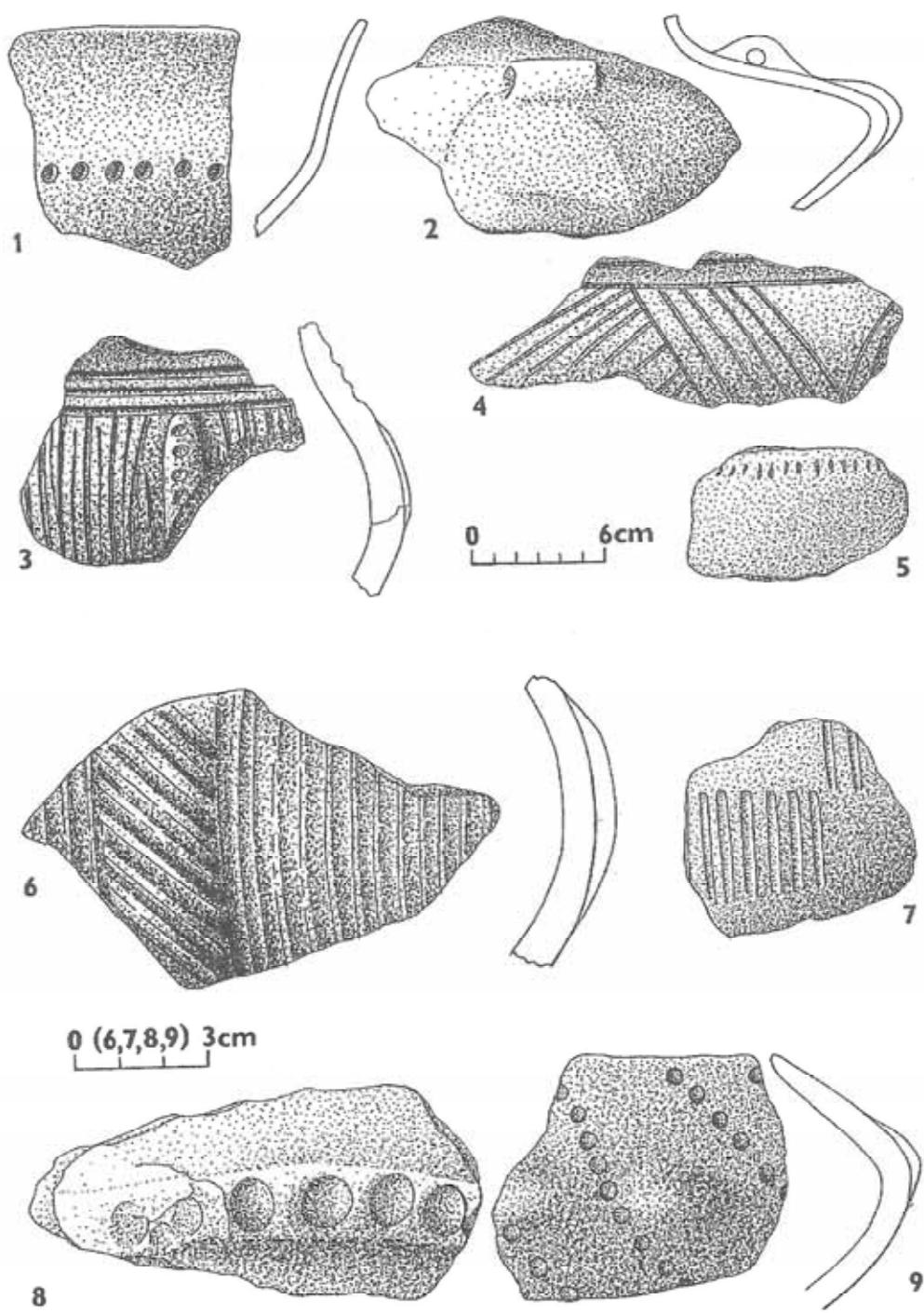
Tab. III. Želiezovská zbierka. Síkenica, okr. Levice - časť Veľký Pesek

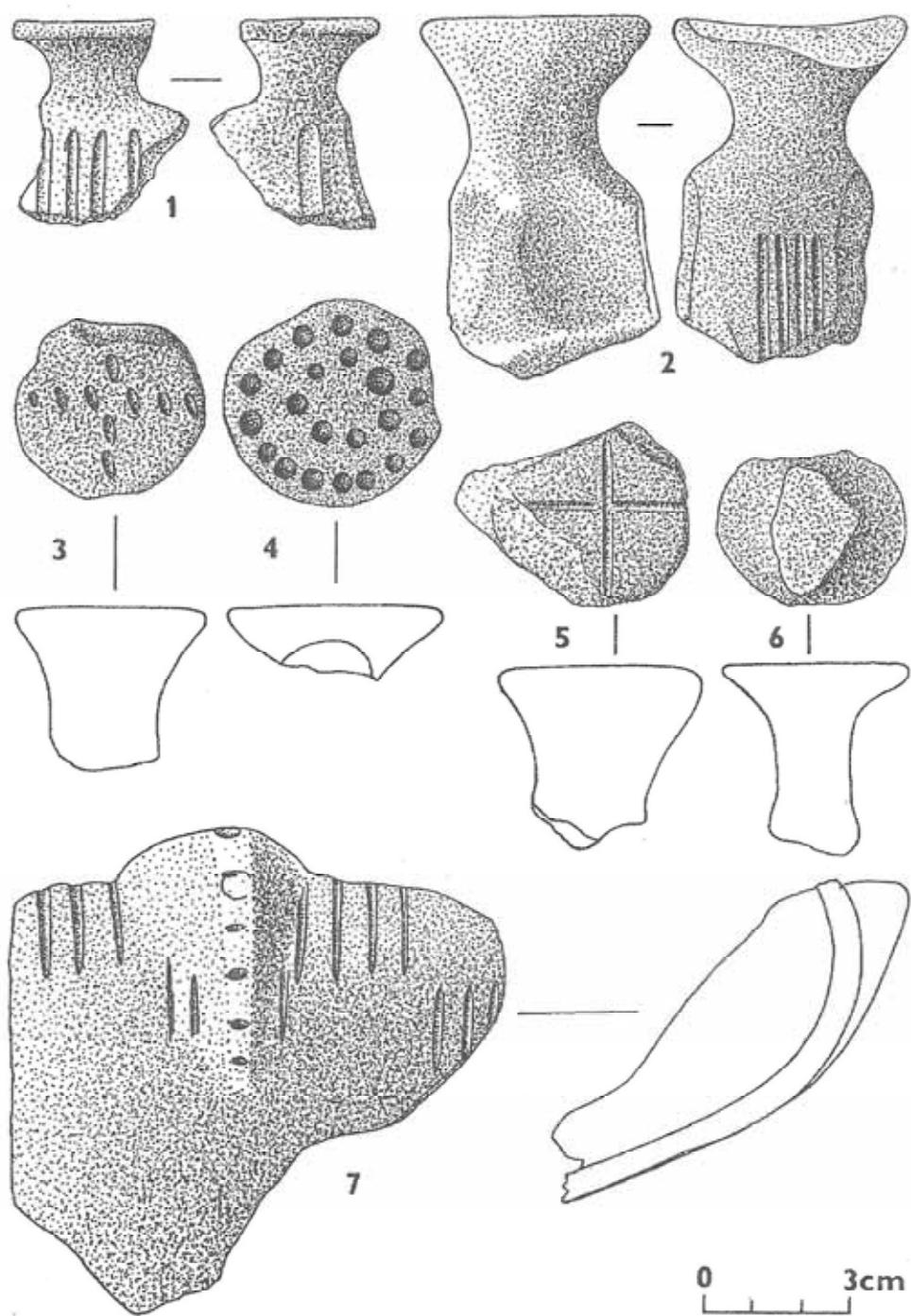
Tab. IV. Želiezovská zbierka. Sikencica, okr. Levice - časť Veľký Pesek

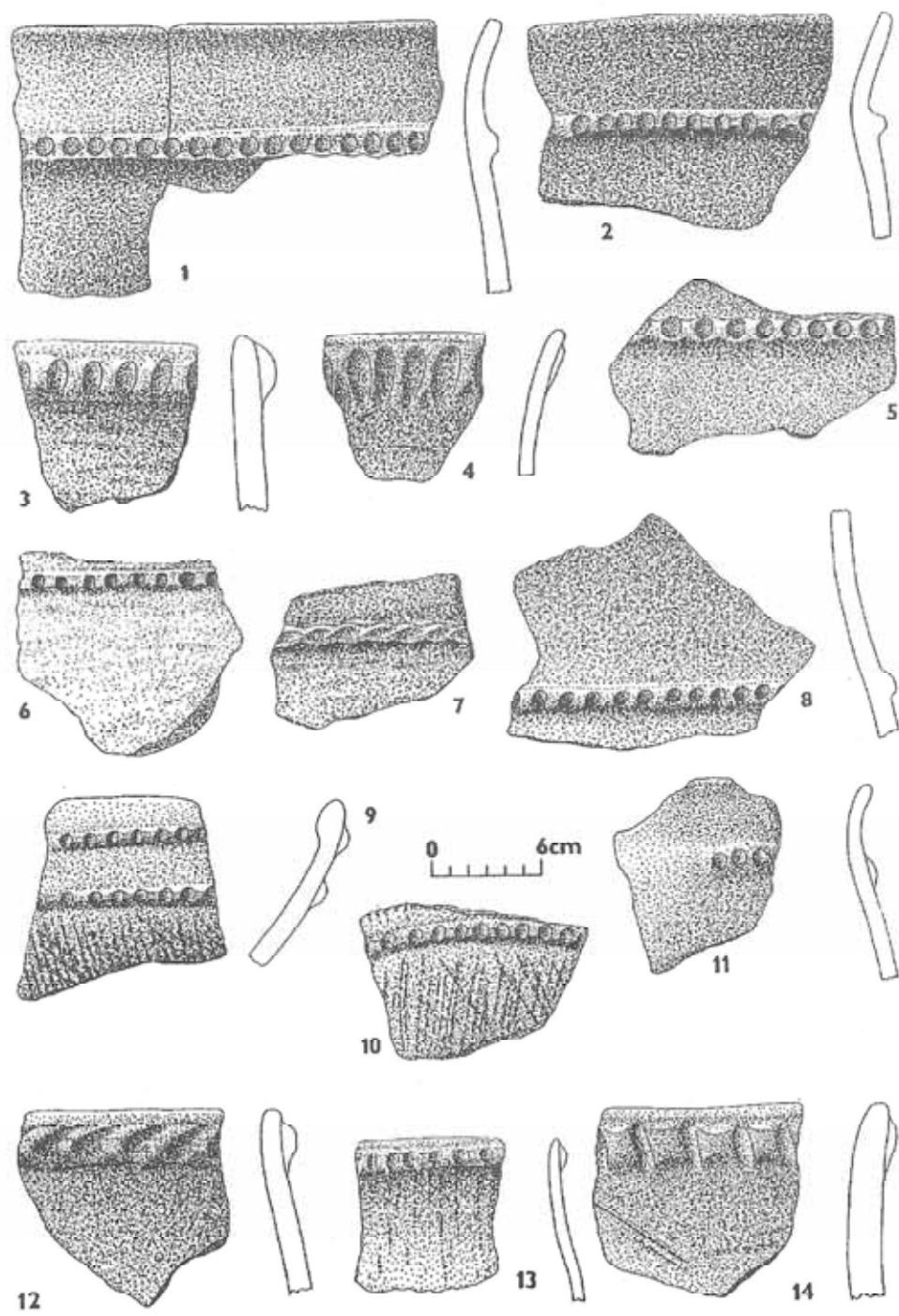
Tab. V. Želiezovská zbierka. Síkenica, okr. Levice - časť Veľký Pesek

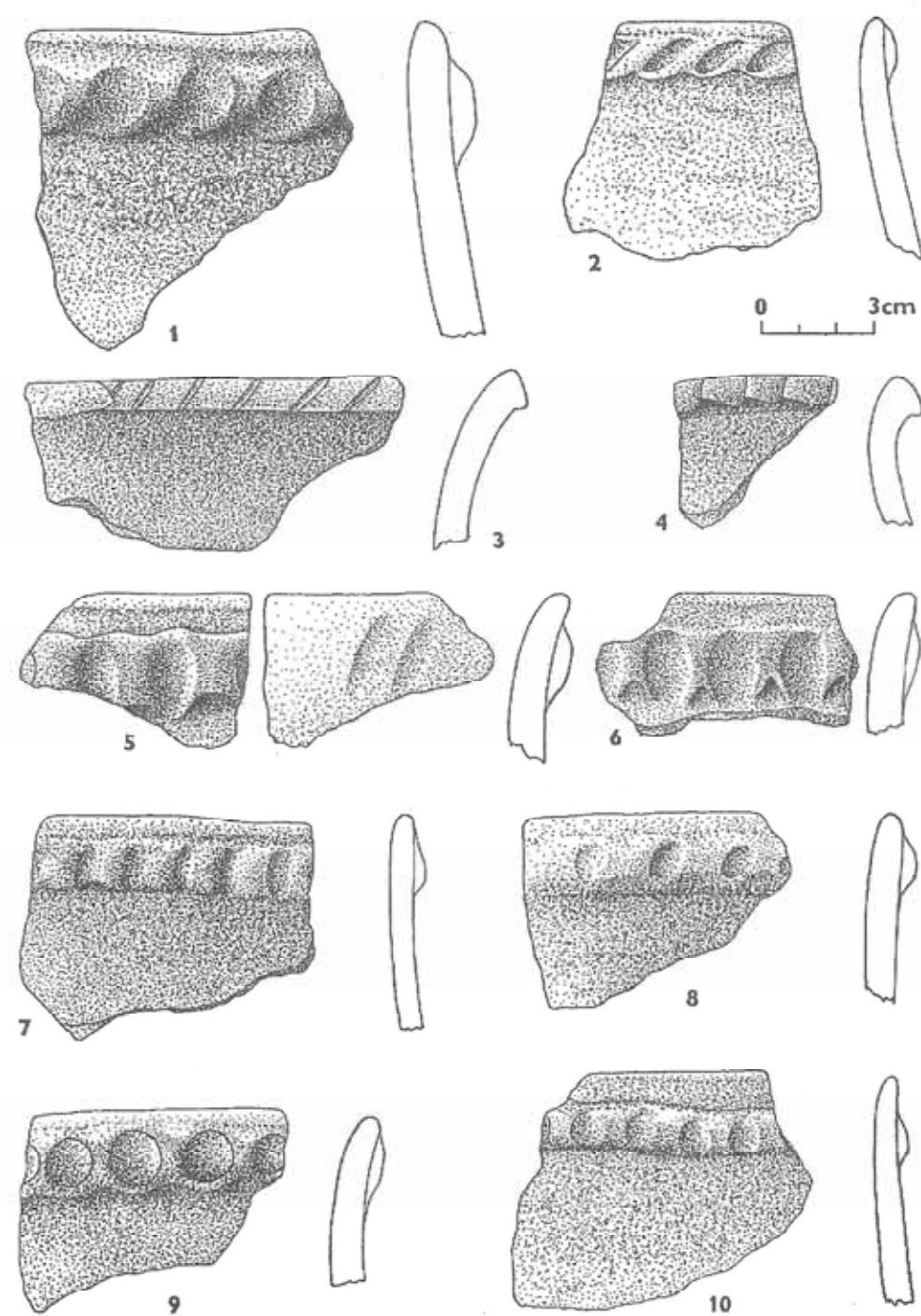
Tab. VI. Želiezovská zbierka. Sikenica, okr. Levice - časť Veľký Pesek

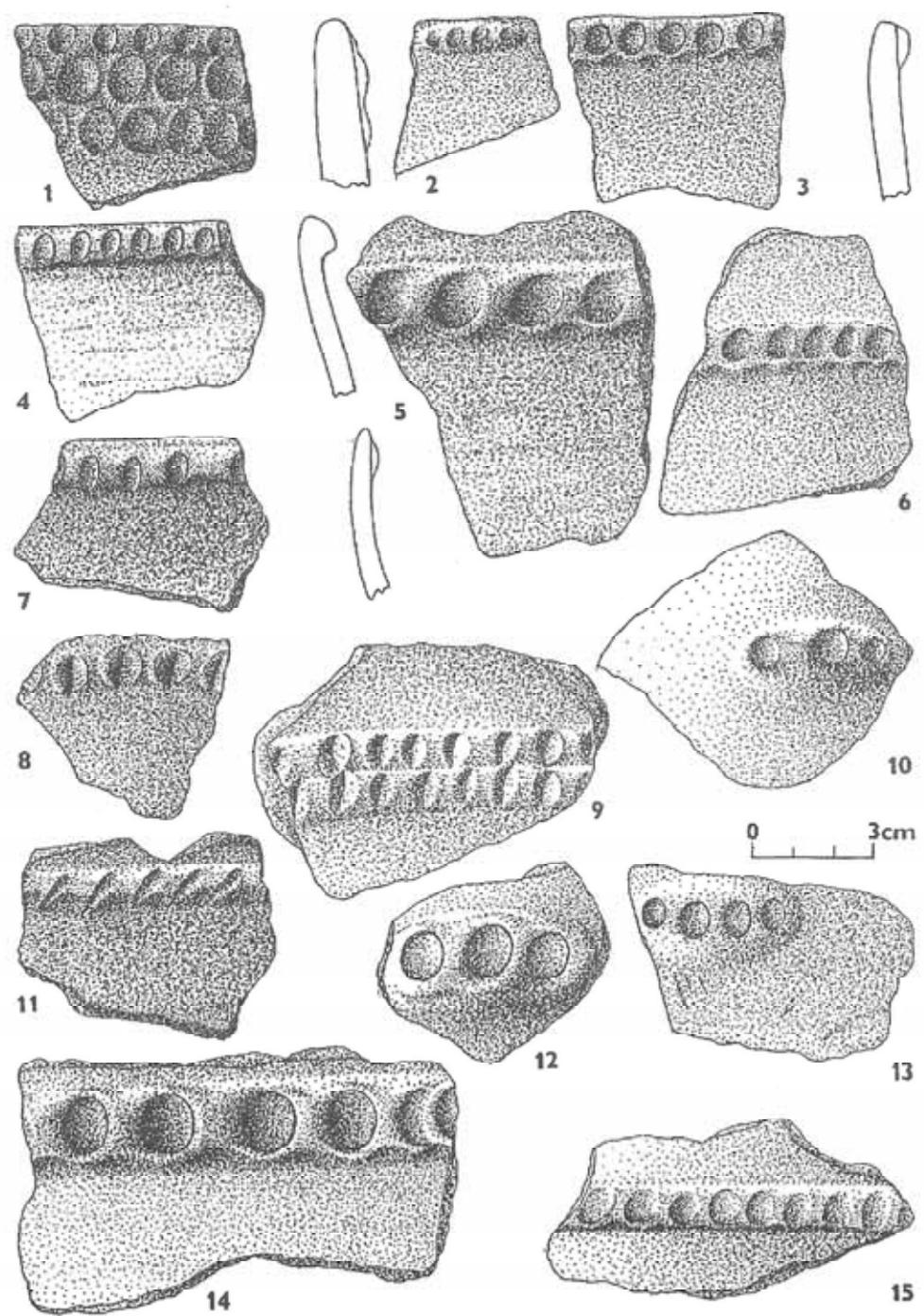
Tab. VII. Želiezovská zbierka. Sikenica, okr. Levice - časť Veľký Pesek

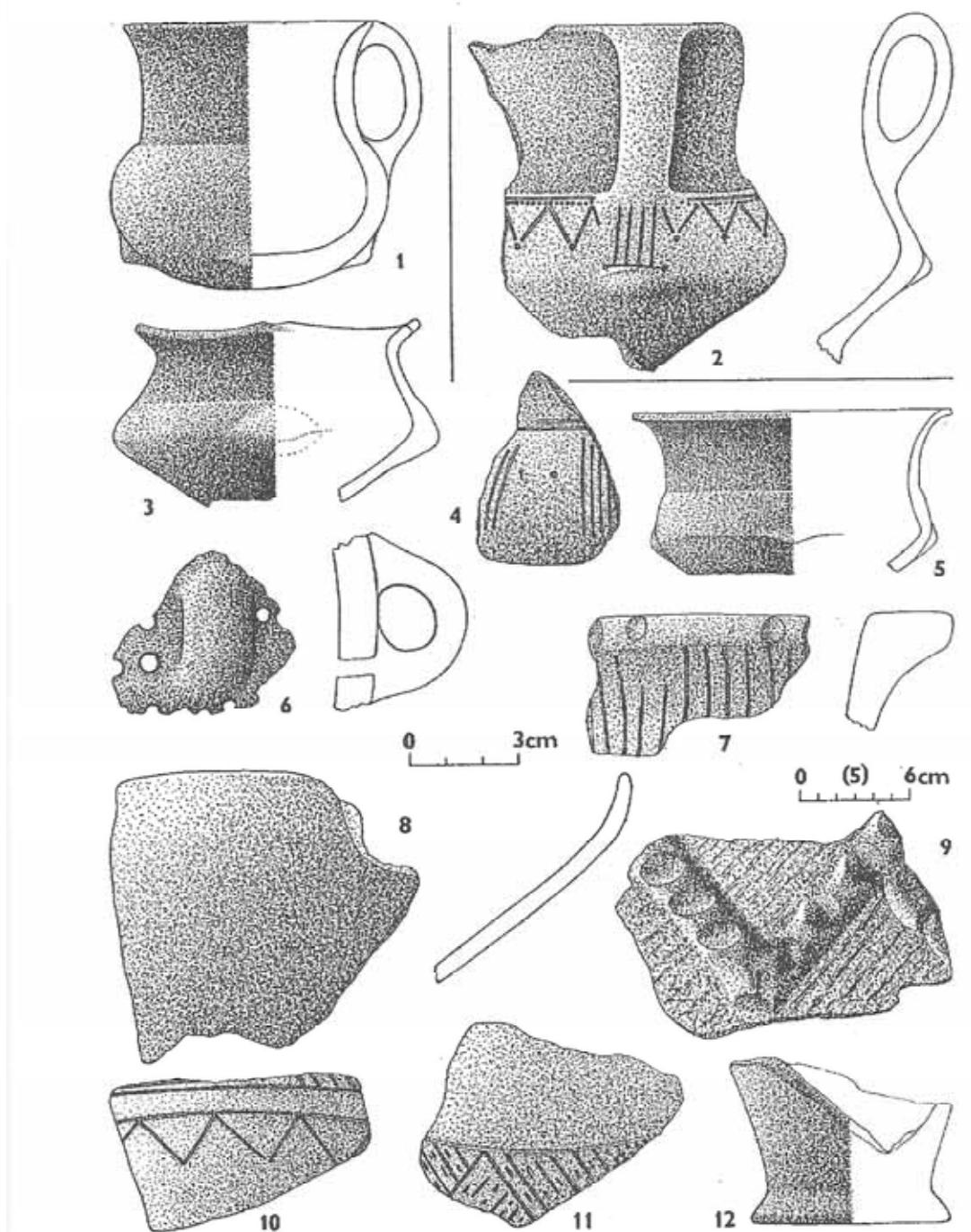
Tab. VIII. Želiezovská zbierka. Síkenica, okr. Levice - časť Veľký Pесek

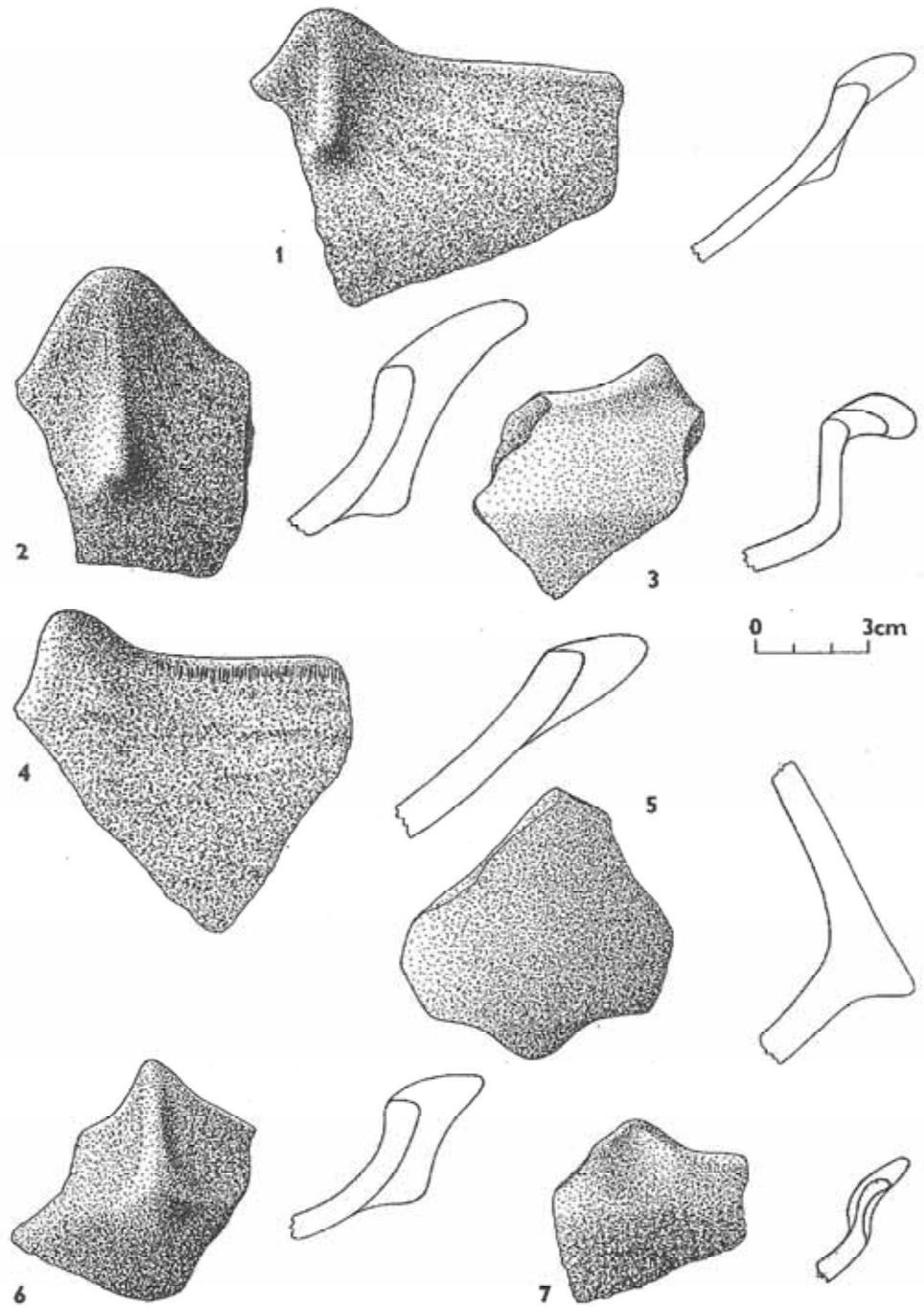
Tab. IX. Želiezovská zbierka. Síknicia, okr. Levice - časť Veľký Pesek

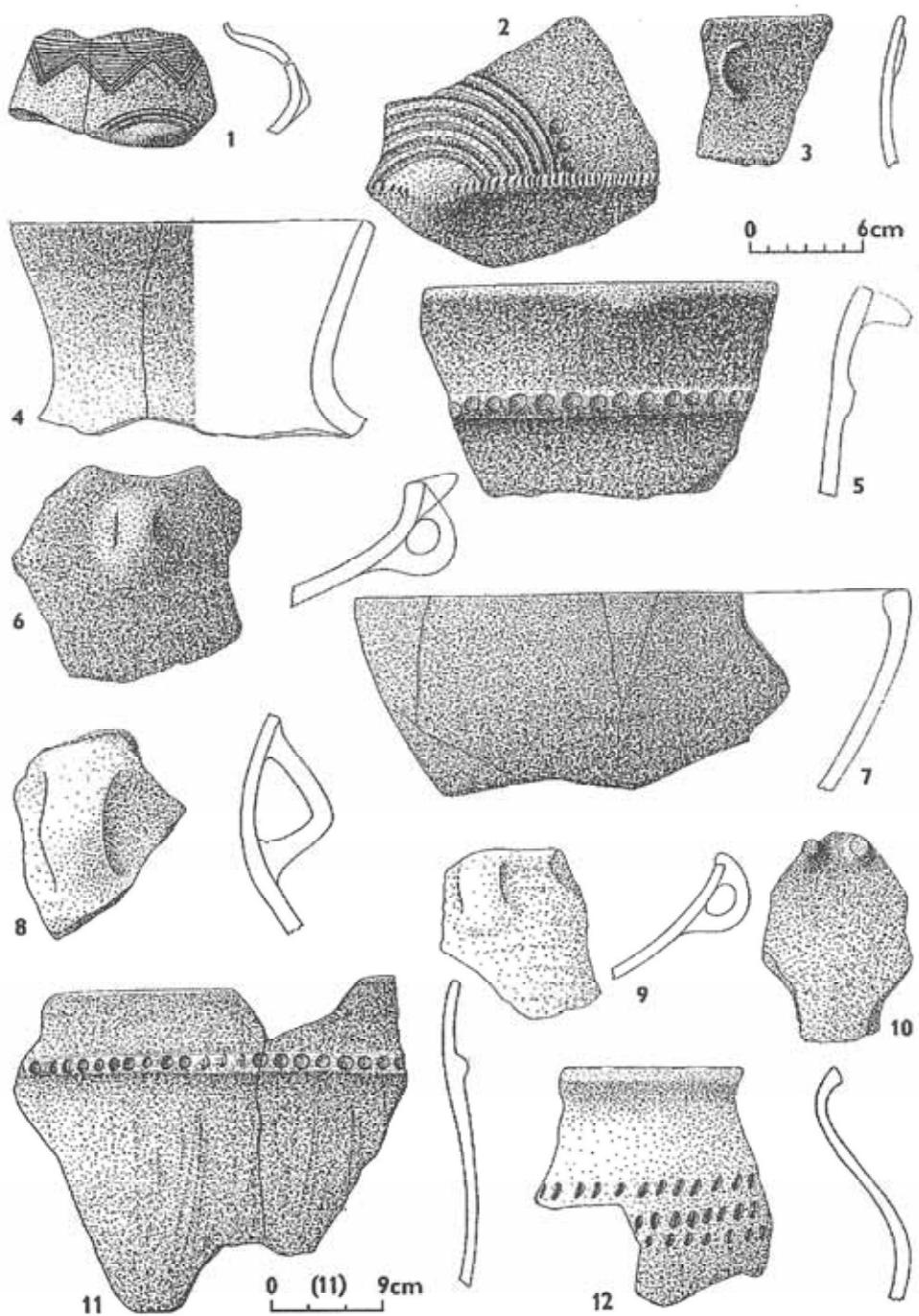
Tab. X. Želiezovská zbierka. Síkenica, okr. Levice - časť Veľký Pесok

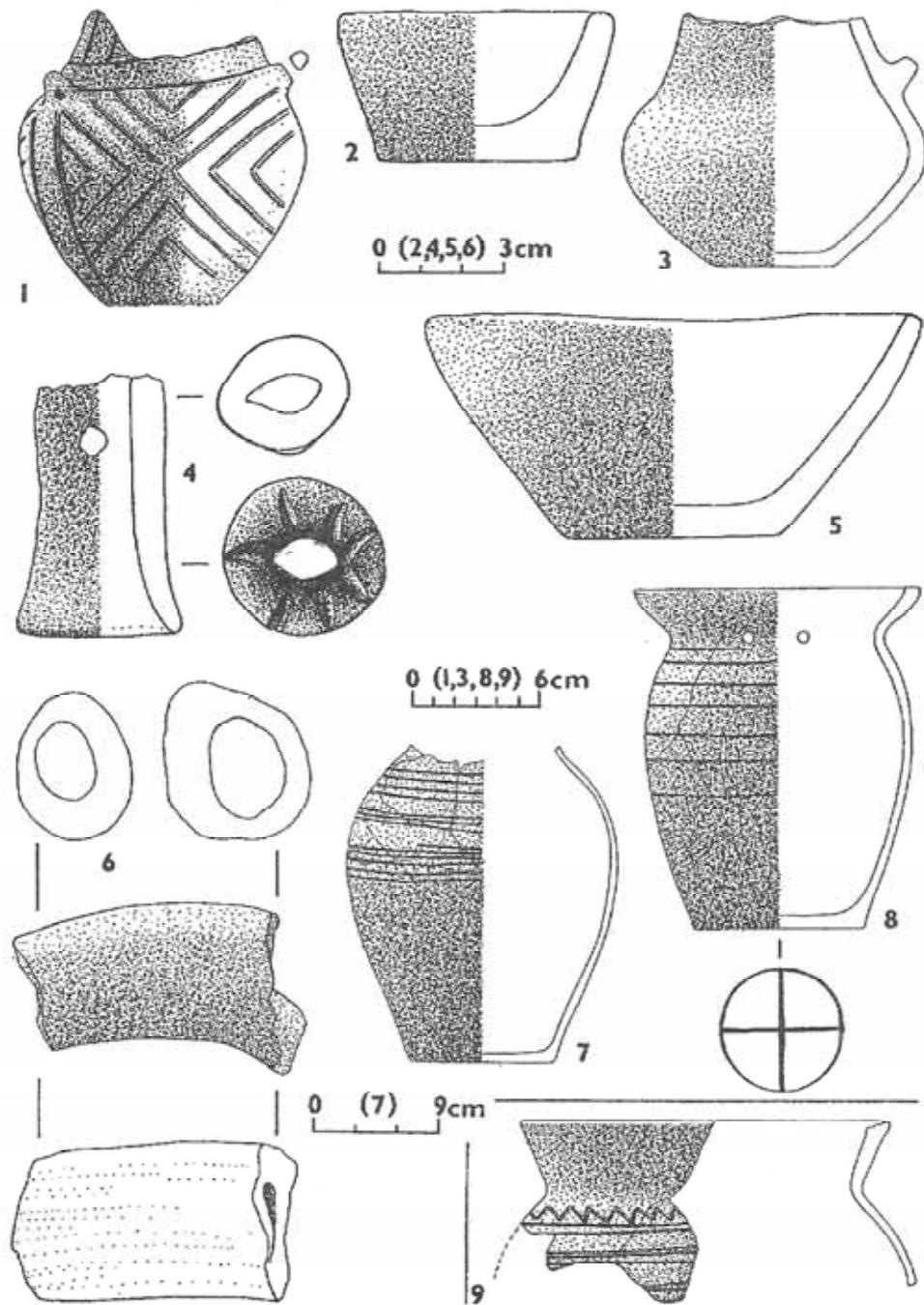
Tab. XI. Želiezovská zbierka, Sikenica, okr. Levice - časť Veľký Pesek - 1, 3-12, časť Trhyňa - 2

Tab. XII. Želiezovská zbierka. Sikenica, okr. Levice - časť Veľký Pesek

Tab. XIII. Železovská zbierka. Sikenica, okr. Levice - časť Veľký Pesek

Tab. XIV. Želiezovská zbierka. Sikenica, okr. Levice - časť Veľký Pесek - 1-8, časť Trhyňa - 9

POZNÁMKY

- ¹ Veľký Pesek a Trhyňa boli v čase ziskania nálezov samostatné obce, ktoré sa v roku 1965 spojili v obec Síkenica.
- ² V súčasnosti v rámci istého módneho trendu sa žiaľ oplítovne rozšírili amatérské výkopy pri budovaní súkromných zbierok.
- ³ Prvý povojnový výskum realizoval Štátny archeologický ústav v Prahe v rokoch 1921-1922 v Bratislave-Drevine. Vedúcim výkopov bol moravský archeológ I. L. Červinka, asistentom J. Eisner.
- ⁴ Výnos Ministerstva školstva a národnej osvety č. 24 494, 4-V z 1. aprila 1924
- ⁵ Črepy sú v pôvodnej inventárnej knihe pod č. 7615-7637 iba nakreslené bez bližšieho opisu, preto sme ich do katalógovej časti nezahrnuli.
- ⁶ Postavenie ucha, ktoré bolo doplnené pred rokom 1934 je nesprávne rekonštruované (Mitscha-Märheim/ Pittioni, tab. III:1).
- ⁷ Problematická je rekonštrukcia misky z pomerne malého fragmentu (Mitscha-Märheim/ Pittioni, 1934, tab. III:7).
- ⁸ Črepy svedčia o istom výbere, pravdepodobne sa pri výskume skartovali
- ⁹ Nie je cieľom príspevku rozdelení črepy podľa sond a vrstiev, i keď z pohľadu vyhodnotenia by sa vytvoril sumárnejší pohľad na nálezové okolnosti
- ¹⁰ Za fotografiu ďakujeme paní Erike Pittioni.

LITERATÚRA

- EISNER, J. 1926-27: H. Mitscha-Märheim, Vorgeschichtliches aus dem unteren Grantale. Wiener Prähistorische Zeitschrift XI, 1924, str. 105-117. OP 5-6, s. 77-80. (Rec.)
- EISNER, J. 1927: Prehistoricý výzkum na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi v r. 1926. Sborník MSS XXI, s. 7-24.
- EISNER, J. 1933: Slovensko v pravěku. Bratislava.
- EISNER, J. 1934: Über die bemalte slowakische Volutenkeramik (Želiezovce-Typus). Proceedings of the first international congress of Prehistoric and protohistoric sciences, London, s. 215-217.
- FURMÁNEK, V. - VELIAČIK, L. - VLADÁR, J. 1991: Slovensko v dobe bronzovej. Bratislava.
- JURKOVIČ, M. 1947: Výročná zpráva Slovenského múzea v Bratislave za rok 1946, s. 1-20.
- KOLEKTÍV AUTOROV, 1970: Slovensko v mladšej dobe kamennej. Bratislava.
- KRASKOVSKÁ, L. 1983: Slovenské národné muzeum a dobrovoľní spolupracovníci. Zborník SNM LXXVII, Historia 23, s. 133-147.
- MITSCHA-MÄRHEIM, H. 1924: Vorgeschichtliches aus dem unteren Grantale. Wiener Prähistorische Zeitschrift 11, s. 105-117.
- MITSCHA-MÄRHEIM, H. - PITTONI, R. 1934: Zur Besiedlungsgeschichte des unteren Grantales. Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien, s. 147-173, t. 1-10.
- NOVOTNÝ, B. 1961: Hromadný nález keramiky zo strednej doby bronzovej vo Veľkom Pesku, okr. Levice. Sborník FFUK XII (I), Musaica, s. 45-49.
- NOVOTNÝ, B. 1968: Výskum v Síkenici, okr. Levice. Zborník FFUK XIX (VIII), Musaica, s. 17-28.
- NOVOTNÝ, B. 1988/89: Ein völkerwanderungszeitliches Grab aus Síkenica-Veľký Pesek, Bezirk Levice, Slowakei. Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien (MAGW) Band 118/119, s. 305-312.
- PAVÚK, J. 1969: Chronologie der Želiezovce-Gruppe. SIA XVII, s. 269-367.
- PICHLEROVÁ, M. - TOMČÍKOVÁ, K. 1993: Archeologická zbierka zo Želiezoviec I. Zborník SNM LXXXVII, Archeológia 3, s. 53-90.
- PICHLEROVÁ, M. - TOMČÍKOVÁ, K. 1995: Archeologická zbierka zo Želiezoviec III. Zborník SNM LXXXIX, Archeológia 5, s. 91-128.
- PICHLEROVÁ, M. 1995: Dejiny archeologického bádania v Bratislave (4). Múzeum XL, 4; s. 1-5.

ARCHÄOLOGISCHE SAMMLUNG AUS ŽELIEZOVCE IV.

Pichlerová Magda - Tomčíková Katarína

In der vierten Fortsetzung der „Želiezovce-Sammlung“ widmen wir unser Augenmerk den Funden aus Síkenica, Bez. Levice (Abb. 1), und zwar aus der Lokalität Veľký Pesek (Lage Agátov Dvor) und Trhyňa. Die archäologische Untersuchung in der Lage Agátov Dvor, die H. Mitscha-Märheim durchführte, ist die erste fachmännisch durchgeführte Untersuchung im Grantal und und die zweite in der Slowakei überhaupt. Von dem Material wurde nur eine Auswahl publiziert, aber mit einer neuen Ansicht zur Entwicklung der

Keramik - „Želiezovce-Typ“ (1924, 105-117). Weitere Denkmäler wurden zusammen mit R. Pittioni bearbeitet (1934, 147-163, Taf. I-IV).

In die Sammlungen des Archäologischen Museums des SNM in Bratislava gelangten aus Agátor Dvor 12 Gefäße und 136 Scherben aus der Zeit des Neolithikums bis zum Mittelalter (Taf. I-XIV). Weitere Funde veröffentlichten wir im ersten Teil (Pichlerová-Tomčíková, 1993). Die Sammlerin E. Coudenhove schenkte dem Museum noch 23 Stück Gefäßfragmente (Abb. 5), die bei der Bombardierung des Museums 1944 vernichtet wurden.

Den Fundkomplex der Linearerkeramik repräsentieren Funde der Želiezovce-Gruppe und zwar vor allem dünnwandige Gefäße mit gestochener Verzierung, einige sind rotgemalt, andere mit stilisiertem Tierkopf (Taf. I-IV). Zu den bedeutendsten gehört die Randscherbe mit der Abbildung eines menschlichen Anlitzes (Taf. IV, 2; Abb. 6:2). Bislang ohne Analogien ist die Amphore mit drei Henkeln, die ebenfalls zum Kreis der Linearerkeramik gehört (Taf. XIV, 1; Abb. 7:1).

Eine weitere Siedlung wird durch Scherben der Badener Kultur mit charakteristischen kleinen Krügen und ihren Fragmenten, Schöpfgefäß, Schüssel, Scherben von der Ausbauchung der Gefäße sowie mehreren Fragmenten zweiteiliger Schüsseln (Taf. V-VII). Die Scherben der dickwandigen Gebrauchsgefäße mit einem plastischen eingemeißelten und eingedrückten Band (Taf. VIII-X) sowie die Fragmente von Schüsseln mit zungenförmigem Lappen (Taf. XII) sind kulturell schwerlich einzuordnen (wir begegnen ihnen in der älteren und mittleren Bronzezeit). Dasselbe gilt auch für die zwei Schüsseln (Taf. XIV, 2,5), und zwar zur Anfangsphase der Grabhügelkulturen. Einige weitere Scherben gehören vielleicht in die Karpatengrabhügelkultur (Taf. XIII, 2-7; Abb. 7:7).

Die germanische Siedlung wird belegt durch die Randscherbe mit drei Reihen Vertiefungen (Taf. XIII, 12). Aus der Zeit der Völkerwanderung ist der Teil mit abgesetztem Boden (Taf. XI, 12).

Aus dem Mittelalter stammt in der Sammlung von Agátor Dvor das topfartige Gefäß mit einem Zeichen am Boden aus dem 11.-12. Jahrhundert (Taf. XIV, 8; Abb. 7:8), das Fragment eines Schüsselgriffs, aus dem 15. Jh. (Taf. XIV, 6) und der spätmittelalterliche Topf (Taf. XIV, 7). Die Spuren der Eisengießerproduktion belegt der Teil einer Balgwindform (Taf. XIV, 4).

Eine weitere Lokalität in Síkenica ist Trhyňa, Lage Hosszuláz, von wo aus einem Oberflächenfund zwei Scherben in der Sammlung stammen: das Fragment eines kleinen Krugs aus dem Kreis der Karpatengrabhügelkultur (Taf. XI, 2) und das Fragment des oberen Teils eines topfartigen Gefäßes aus dem 11.-12. Jh. (Taf. XIV, 9).